

Covid-19-viruksen vaikutus tapahtuma-alaan tapahtumajärjestäjien näkökulmasta

Sofia Ikonen

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Amk-opinnäytetyö

2021

Liiketalouden ammattikorkeakoulututkinto

Tiivistelmä

Tekijä(t)

Sofia Ikonen

Tutkinto

Tradenomi

Raportin/Opinnäytetyön nimi

Covid-19-viruksen vaikutus tapahtuma-alaan tapahtumajärjestäjien näkökulmasta

Sivu- ja liitesivumäärä

34 + 1

Opinnäytetyö on tutkimus Covid-19-viruksen (myöhemmin myös nimellä korona) vaikutuksesta tapahtuma-alaan tapahtumajärjestäjien näkökulmasta. Koronavirustauti pysäytti maailman lähes kokonaan maaliskuussa 2020. Viruksen leviämistä yritettiin ja yritetään edelleen rajoittaa erilaisin maakuntakohtaisten rajoitusten avulla. Tapahtuma-ala on joutunut perumaan tilaisuuksiaan rajoitusten kieltäessä ihmisten yhteen kerääntymisen.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää millaisia vaikutuksia koronalla on ollut ja mitä rajoituksia se on tuonut ihmisten elämään. Työ on rajattu tarkastelemaan asiaa tapahtumajärjestäjien näkökulmasta. Tutkimukseen osallistui tapahtumajärjestäjiä niin pienistä kuin isoista yrityksistä.

Tietoperustassa käsitellään tapahtumia niin fyysisenä kuin virtuaalisena muotona sekä Covid-19-virusta ja sen tuomia rajoituksia ja tilannetta nyt. Lähdemateriaalina käytettiin alan kirjallisuutta ja artikkeleja.

Opinnäytetyö on kvalitatiivinen eli laadullinen työ ja tutkimusmenetelmänä käytettiin puolistrukturoitua haastattelua. Tutkimukseen haastateltiin kolmea tapahtumanjärjestämisyrietyksessä työskentelevää henkilöä. Haastattelut suoritettiin syyskuussa 2021.

Haastattelujen tuloksista sai selville, että tapahtuma-alalla ja erityisesti pienemmillä yrityksillä on ollut erittäin hankalat ajat näin pandemia-aikana. Kuitenkin tapahtuma-alan tulevaisuus nähdään toiveikkaana, kunhan rajoituksista päästään.

Opinnäytetyön kehittämissuhteuksena on, että kuinka valtio voisi tukea vielä paremmin pienempiä yrityksiä vastaavanlaisissa tilanteissa ja kuinka tukiprosessia voisi helpottaa niin, että yritykset pystyisivät niitä tarvittaessa hakemaan.

Asiasanat

Covid-19, korona, koronavirus, tapahtuma-ala, virtuaalitapahtumat

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Taustaa.....	1
1.2	Työn tavoitteet ja rajaukset	1
1.3	Tutkimusongelma/kysymykset	2
1.4	Työn rakenne.....	2
2	Tapahtuma.....	3
2.1	Tapahtuma yleisesti	3
2.2	Virtuaalitapahtumat	5
2.3	Virtuaalikonsertit – Fortnite.....	8
2.4	Hinnastollisia eroja.....	9
3	Covid-19.....	10
3.1	Covid-19 yleisesti.....	10
3.2	Viruksen aiheuttamat rajoitukset Suomessa.....	11
3.3	Viruksen tilanne syyskuussa 2021	15
3.4	Tapahtumateollisuuden toimintaraportti	16
4	Tutkimuksen toteuttaminen	18
4.1	Tutkimusmenetelmä.....	18
4.2	Tutkimuksen toteuttaminen – Haastattelu	18
4.3	Sisällönanalyysi	19
5	Tutkimustulokset	20
5.1	Covid-19-viruksen vaikutus yritykseen	20
5.2	Virtuaalitapahtumat	21
5.3	Covid-19-viruksen vaikutus tapahtuma-alaan.....	22
6	Johtopäätökset.....	23
7	Arviointi	26
7.1	Tutkimuksen luotettavuus	26
7.2	Tapahtuma-alan päivittäminen	26
7.3	Oma oppimiseni.....	27
	Lähteet	30
	Liitteet.....	35
	Liite 1. Haastattelukysymykset	35

1 Johdanto

1.1 Taustaa

Opinnäytetyössä tutkitaan Covid-19-viruksen vaikutuksia tapahtuma-alaan tapahtumajärjestäjien näkökulmasta. Covid-19 alkoi leviämään Kiinasta vuonna 2019. Melko pian se levisi maailmanlaajuisesti pandemiaksi, joka aiheutti koko maailman pysähtymisen. Ihmiset eivät päässeet liikkumaan minnekään, vaan joutuivat jäämään koteihinsa karanteeniin. Tämän vuoksi kaikki fyysiset tapahtumat jouduttiin melko pian perumaan, mutta osa pystyttiin myöhemmällä aikataululla järjestämään virtuaalisina.

Tämä aihe valikoitui työhön, koska Covid-19-virus on vieläkin maapallolla keskuudessamme ja rajoituksia tapahtumiin ja niiden järjestämiseen on edelleen. Mielestäni on mielenkiintoista tutkia, kuinka virtuaalitapahtumat ovat kasvattaneet suosiotaan ja kuinka helppoksi periaatteessa tapahtumiin osallistuminen on nyt ollut, kun sen on voinut tehdä kodeista käsin säästämällä majoituksissa ja matkustamisessa. Tosin se on vaikuttanut tapahtuman yleiseen tunnelmaan ja ilmapiiriin, jonka fyysinen tapahtuma luo jo ihan itsessään. Rajasin aiheeni tapahtumajärjestäjien näkökulmaan, sillä sitä kautta pääsee näkemään kulissien taakse, eikä vain sen, mitä lehdistössä yleisesti kirjoitetaan.

Opinnäytetyöstä on hyötyä esimerkiksi tapahtuma-alalla työskenteleville. He voivat lukea työstäni mitä mieltä muut ovat olleet tapahtumien järjestämisestä, virtuaalitapahtumista sekä myös siitä, millainen vaikutus ympäristöön ja ihmisiin nämä asiat ovat olleet näin melkein kahden vuoden aikana. Onko virtuaalitapahtuma kenties tulevaisuuden päätapahtumamuoto?

Työstäni on minulle hyötyä siinä, että korkeakoulututkinnossani olemme opiskelleet tapahtumajärjestämistä hieman enemmän ehkä fyysisinä tapahtumina, koska se on yleensä ollut muoto, jona tapahtumat on järjestetty ennen tällaista maailmanlaajuista pandemiaa. Nyt kun tällainen sulkua on, niin on mielenkiintoista päästä tutkimaan tapahtumia virtuaalinäkökulman kautta ja sitä, että kuinka niitä sitten järjestetään.

1.2 Työn tavoitteet ja rajaukset

Opinnäytetyöhön haastatellaan kolme henkilöä. Heidän vastausten avulla vastataan kysymyksiin, joita työn tavoitteena on tarkoitus saada saadakin. Tavoitteena on saada selville, miten Covid19-virus on vaikuttanut tapahtuma-alaan, mitkä ovat olleet suurimmat haasteet haastateltavien yritykselle näin korona-aikana, onko joutunut muuttamaan jotain yrityksen toiminnassa ja onko fyysisiä tapahtumia mahdollista korvata virtuaalisilla vai miten he näkevät alan tulevaisuuden kuvan koronan jälkeen.

Työ on rajattu tapahtumiin, jotka kestävät pidempään kuin tunnin ja niiden suunnitteluun tarvitaan useampia työntekijöitä ja siihen kuuluu eri osa-alueita. Opinnäytetyössä käytetään laadullista menetelmää.

1.3 Tutkimusongelma/kysymykset

Opinnäytetyössä selvitetään, onko fyysisillä ja virtuaalisilla tapahtumilla minkälainen tulevaisuus. Ovatko mahdollisesti virtuaalitapahtumat ottamassa suurempaa osaa tapahtumialalla, pystytäänkö kaikkia tapahtumia edes siirtämään virtuaalisiksi ja minkälaisia tapahtumia tulevaisuudessa kannattaa edes järjestää?

Haastatteluun kuului myös kysymyksiä siitä, miten korona on vaikuttanut haastateltavien yrityksen toimintaan ja ovatko he mahdollisesti joutuneet muuttamaan jotain yrityksensä toiminnassa.

1.4 Työn rakenne

Opinnäytetyö rakentuu seitsemästä osasta. Ensimmäisessä osassa käsitellään tapahtumia ja virtuaalitapahtuma, ja selitetään mitä nämä tarkoittavat. Osassa vertaillaan myös virtuaalitapahtumien sekä fyysisten tapahtumien hintaeroja. Seuraavassa osassa kerrotaan Covid-viruksesta ja siitä, kuinka se on tuonut Suomeen rajoitteita niin yleisellä tasolla kuin tapahtuma-alalle. Osassa kerrotaan myös mitkä rajoitteet olivat vielä syyskuussa 2021 käytössä, kun opinnäytetyö oli valmistumassa.

Tämän jälkeen esitellään työn tutkimismenetelmiä sekä haastattelun tutkimustulokset ja johtopäätökset. Tutkimusmenetelmänä käytettiin puolistrukturoitua haastattelua. Haastattelut käytiin puhelimitse ja niitä tehtiin kolme kappaletta. Jokainen haastateltava joko työskenteli tapahtumajärjestysyritykselle tai omisti itse sellaisen. Tutkimustuloksissa kerrotaan haastateltavien vastauksia, eli esitellään haastateltavien tulokset. Luvussa 6 kerrotaan johtopäätökset sekä esitellään muutama kehityskohde tulevaisuutta ajatellen.

Viimeisenä lukuna on omaa pohdintaa ja arviointia. Luvussa käsitellään myös tutkimuksen luotettavuutta sekä pohditaan sitä, miten tapahtuma-alaa voitaisiin päivittää tulevaisuutta varten. Työhön kuuluu myös liitteenä oleva haastattelulomake.

2 Tapahtuma

Tapahtuma on ajanjakso, joka voi olla niin väliaikainen, kuin säännöllisesti tapahtuvakin. Yleensä tapahtuma suunnitellaan etukäteen, mutta on myös olemassa tapahtumia, jotka saattavat syntyä siinä hetkessä. (Huhtaniska & Tirronen 2019, 2)

Tässä luvussa käsitellään tapahtuman teoriaa. Sen lisäksi käydään läpi myös virtuaalitapahtumien teoriaa.

2.1 Tapahtuma yleisesti

Tapahtuma on tiettyyn ajanjaksoon sisältyvä asia, joka voi olla säännöllisesti tai vain väliaikaisesti järjestetty ja se voidaan järjestää yhdessä tai jopa useammassa paikassa yhtä aikaa riippuen tapahtumasta. (Huhtaniska & Tirronen 2019, 2)

Tapahtumalla on yleensä tavoitteita, joita voivat olla esimerkiksi asiakassuhteen syventäminen, bisneksen tekeminen sekä brändin vahvistaminen, riippuen siitä, millaista tapahtumaa ollaan järjestämässä. Tapahtumat ovat melko uniikkeja kokemuksia. Koskaan ei voi saada järjestettyä samanlaista tapahtumaa, sillä esimerkiksi osallistujat saattavat olla eri ihmisiä, ihmiset käyttäytyvät eri lailla, esiintyjät saattavat vaihdella esimerkiksi laulujensa järjestystä. (Catani 2017, luku 1.2)

Kun tapahtumaa aletaan järjestämään, on hyvä miettiä, että kenelle tapahtumaa ollaan järjestämässä, eli kohderyhmä. Missä se voidaan järjestää, että tilaa on riittävästi? Milloin tapahtuma kannattaa järjestää ja monelta, jotta pystytään tavoittamaan mahdollisimman suuri yleisö tai asiakaskunta? Myös budjetti sekä tapahtuman tarkoitus pitää olla tiedossa, jotta tapahtuma pystytään tehdä. (SOOL s.a.)

Vuosittain Suomessa järjestetään tuhansia tapahtumia. Ne voivat olla suuria, kuten esimerkiksi opiskelijoillekin tutut Nordic Business Forum ja Slush, tai pienempiä, kuten firmojen sisäiset työntekijöille järjestetyt tapahtumat. (Catani 2017, luku 1.1)

Tapahtuma sisällyttää itseensä monenlaisia tavaroita ja palveluita. Sen sujuvaan järjestämiseen tarvitaan niin viranomaisia kuin alan ammattilaisia sekä erilaisia yrityksiä, kuten mahdollisesti catering ja musiikkipalvelut. Suuria tapahtumia varten tarvitaan myös mahdollisesti majoituspalveluita sekä liikennöitsijöitä osallistujille. Mitä suurempaa tapahtumaa ollaan järjestämässä, sitä enemmän tahoja ja työntekijöitä tapahtuma tarvitsee. (Huhtaniska & Tirronen 2019, 2)

Kuvio 1. Tapahtumatuotannon verkosto (mukaillen Huhtaniska & Tirronen 2019, 2)

Tapahtumia voidaan luokitella erilaisiin lokeroihin, vaikka esimerkiksi niiden sisällön, koon ja muodon perusteella. Pienempiin tapahtumiin laskettavat tapahtumat ovat paikallisia ja yhteisöllisiä tapahtumia. Niiden tarkoituksena yleensä on sosiaaliset kontaktit ja viihdyttäminen. Näistä suuremmat ja merkittävämmät tapahtumat ovat laajempia. Niissä osallistujamäärä on huomattavasti suurempi, sekä jo mediakin esittää kiinnostuksensa tapahtumaa kohtaan. (Korhonen, Korkalainen, Pienmäki & Rintala 2015, 7)

Juhlasuunnittelu ilonasi -sivusto (s.a.) kertoo, että jos tapahtumat haluttaisiin luokitella nopeasti pääryhmiin, olisi jaettuja ryhmiä kaksi. Yritystapahtumat ja vapaa-ajan tapahtumat. Yritystapahtumat järjestetään yleensä koko yritykselle tuodakseen kaikki sen työntekijät ja kumppanit yhteen. Näitä juhlia voivat olla pikkujoulut, virkistyspäivät, messut, yrityksen merkkipäivät sekä oman yrityksen tempauspäivät. Näillä firman yhteisillä tapahtumilla halutaan yleensä parantaa ilmapiiriä ja työnlaatua.

Vapaa-ajan tapahtumat ovat käsitteenä laajempi kuin yritystapahtumat. Niihin luetellaan esimerkiksi intiimimmät merkkipäivät, kuten häät, ristiäiset ja muut perhejuhlat, joita juhli-taan yleensä perheen ja sukulaisten kesken. Sitten on suuremmat vapaa-ajan tapahtumat, kuten konsertit, festivaalit ja urheilutapahtumat, joihin osallistujia voi tulla jopa useita kymmeniä tuhansia. Näiden tapahtumien järjestäminen ei onnistu ilman henkilökuntaa sekä kunnan suunnittelua. (Juhlasuunnittelu ilonasi s.a.)

Tapahtumat voidaan luokitella myös niiden sisällön perusteella, kuten Korhonen, Korkalainen, Pienmäki ja Rintala (2015, 7–8) kertovat. Näin ne olisivat kolmessa eri pääkategorissa; kulttuuri- ja taidetapahtumat, urheilutapahtumat sekä liiketoimintaan liittyvät tapahtumat.

Tapahtuma-alalla työskentelee noin 3200 yritystä ympäri Suomen työllistäen jopa lähes 200 000 ihmistä. Tämän toimialan kokonaisarvo on ollut 2,35 miljardia euroa. Tapahtumateollisuudella on ollut vaikutuksia myös vähittäiskaupan, liikennöinti-, ravitsemis- ja majoitusaloille. Tapahtumat vahvistavat myös demokratiaa, yleistä hyvinvointia, kaupankäyntiä sekä liiketoimintaa, kertoo Tapahtumateollisuus ry (2021).

2.2 Virtuaalitapahtumat

Sanalla virtuaalinen tarkoitetaan tietokoneella luotua keinotekoisista mallinnusta, maailmaa tai tietoverkossa ylläpidettävää palvelua, joita ovat esimerkiksi nettisivut tai verkkokaupat. Virtuaalitapahtumalla on niin etuja kuin haasteitakin. Etuina ovat esimerkiksi tapahtuman globaalinen saavutettavuus. Kun tapahtuma järjestetään internetin kautta ja osallistujia tarvitsee osallistumiseen vain siihen soveltuvan tietokoneen, on pääsy tapahtumaan paljon helpompaa, kuin hotellinen ja matkojen varaaminen. Mistä päästäänkin toiseen hyötyyn, ekologisuuteen. (Muukkonen & Putkonen 2020, 10)

Vuonna 2021 oli määrä järjestää Lahden ympäristöpääkaupungin avajaisseminaari. Kyseiseen seminaariin oli kutsuttu 400 henkilöä, joista 320 oli Suomesta ja 80 muualta Euroopasta. Kun tapahtuma jouduttiin koronapandemian vuoksi siirtämään virtuaalitapahtumaksi, päättivät järjestäjät hyödyntää Google Analyticsiä ja selvittää kuinka paljon suurempi hiilijalanjälki oikein fyysisellä tapahtumalla on verrattuna virtuaaliseen. Lopputulos on, että yhden ihmisen edestakainen lentomatka Etelä-Eurooppaan kuormittaa ympäristöä enemmän kuin tuhansien osallistujien virtuaalitapahtuma. (Sitowise 2021)

Fyysisten tapahtumien hiilijalanjälki muodostuu pääosin kolmesta tekijästä: liikkumisesta ja logistiikasta, sähkönkulutuksesta ja tarjottavasta ruoasta. Riippuen tapahtumasta, myös majoituspalveluilla voi olla iso rooli päästöissä. Suuressa osassa tapahtumia yli puolet päästöistä syntyy ihmisten liikkumisesta tapahtumapaikalle. (Tuominen, Sitowise 2021)

Virtuaali- tapahtu- man päästöt			% Osuus pääs- töistä	Live-ta- pahtu- man päästöt			% Osuus pääs- töistä
Matkus- tus ja kuljetus	75	kgCO ₂ eq	30,1 %	Lennot	29139	kgCO ₂ eq	84,2 %
Tilan & tekniikan käyttö	74	kgCO ₂ eq	29,8 %	Muu matkus- tus & kuljetus	477	kgCO ₂ eq	1,4 %
Datan siirron päästö	100	kgCO ₂ eq	40,1 %	Tilan & tekniikan käyttö	117	kgCO ₂ eq	0,3 %
				Hotelli- yöpymi- set	4000	kgCO ₂ eq	11,6 %
				Illallinen	885	kgCO ₂ eq	2,6 %
Yh- teensä	0,25	tCO ₂ eq	100,00 %	Yh- teensä	36,6	tCO ₂ eq	100,00 %

Taulukko 1. Tapahtuman hiilijalanjäljen laskenta (mukailien Sitowise 2021)

Myöskin plussapuolella on, että ympäristön suhteen voit suunnitella melkein mitä vain, koska muokattavuus on helppoa virtuaalimaailmassa. Myöskin kun kerran on luotu ympäristö, pystyy sitä käyttää uudestaankin. ((Muukkonen & Putkonen 2020, 10)

Mikä vaikeinta virtuaalitapahtuman järjestämisessä on, että miten osallistujat saadaan sitoutettua, koska vuorovaikutus ei ole virtuaalitapahtumassa yhtä aitoa kuin fyysisessä tapahtumassa. (Muukkonen & Putkonen 2020, 10)

Virtuaalisessa tapahtumassa on tärkeää se, että ottaa huomioon kaikki aistit sisältöä suunnitellessa. Livetapahtumissa aistit, kuten haju sekä mahdollisesti myös maku tulevat automaattisesti käyttöön, mutta virtuaalitapahtumassa ei. Myöskin esiintyminen on erilaista. Virtuaalitapahtumassa mahdollisesti henkilöillä ei ole kameroita päällä tai esiintyvät esimerkiksi virtuaalisten avatariensa avulla. Tällöin osallistujia ja heidän reaktioitansa ei oikein nähdä. Esiintyjän on valmistauduttava ja keskityttävä huolellisesti esiintymiseensä. (Tapahtumatekijät s.a.)

Merkityksellinen ja hyvin moderoitu vuorovaikutus on tärkein syy siihen, miksi osallistujia haluaa osallistua virtuaalitapahtumaan eikä katsoa vain sen videotallennetta

myöhemmin. Hetkeen sidottu vuorovaikutus on se oleellinen ja maaginen tekijä, joka erottaa virtuaalitapahtumat muusta verkkomarkkinoinnista ja -viestinnästä. (Tapahtumatekijät s.a.)

Yleisimmät virtuaalitapahtumat ovat webinaarit, virtuaaliset konferenssit, organisaatioiden sisäiset hybriditapahtumat ja yhtiöiden ulkoiset hybriditapahtumat. Virtuaalitapahtumat tarvitsevat hyvän markkinoinnin, sillä muuten kukaan ei edes tiedä tapahtumasta. Virtuaalitapahtuma koostuu tapahtuman nettisivusta, rekisteröitymissivustosta, elävästä esiintymisisällöstä, äänestä ja videosta, kysymyksistä ja vastauksista, livekyselyistä, nauhoitetuista sisällöistä sekä mielipide- ja palautekyselyistä. (Cvent 2021)

Erilaisia alustoja virtuaalisille tapahtumille ovat esimerkiksi Kaltura Video Platform, Livestorm, WebinarGeek ja LiveWebinar. (Capterra s.a.)

Hinnastoesimerkkejä webinaarialustoille:

1. WebinarGeek:

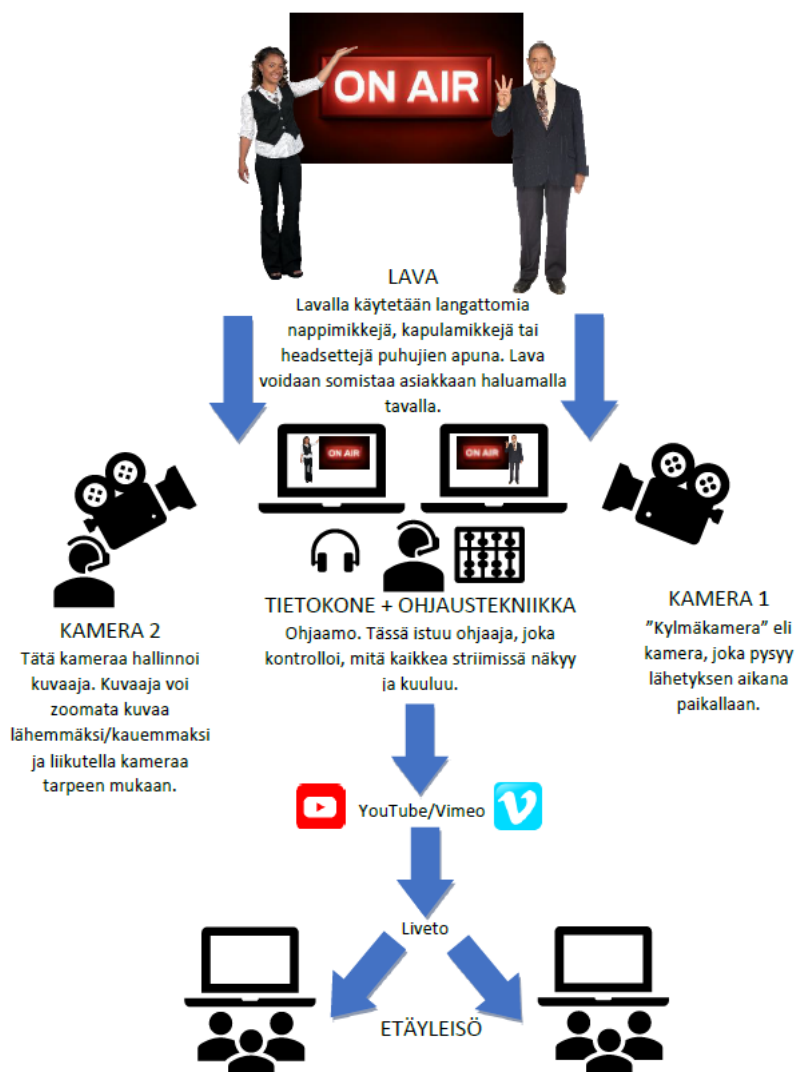
- a. 19 € kuukaudessa, 25 liveosallistujaa, 4 tuntia suoratoistoa per webinaari ja 2 esiintyjää lavalla.
- b. 39 € kuukaudessa 100 liveosallistujaa, 8 tuntia suoratoistoa per webinaari, 4 esiintyjää ja 4 moderaattoria.
- c. 199 € kuukaudessa, 2000 liveosallistujaa, 8 tuntia suoratoistoa per webinaari, 4 esiintyjää ja 4 moderaattoria.
(WebinarGeek s.a.)

2. Livestorm:

- a. 99 € kuukaudessa, 100 liveosallistujaa, 4 tuntia suoratoistoa per webinaari, sisältää yhden isännän (99 € lisää per lisätty isäntä)
- b. 298 € kuukaudessa, 1000 liveosallistujaa, 4 tuntia suoratoistoa per webinaari, sisältää yhden isännän (99 € lisää per lisätty isäntä)
(Livestorm s.a.)

3. Brella

- a. 3000 € per tapahtuma, 100 liveosallistujaa.
- b. 9000 € per tapahtuma, 2000 liveosallistujaa
(Brella s.a.)

Kuvio 2. Suurempaan toteutukseen tarvittavat vaiheet ja alustat (mukaillen Liveto 2020)

2.3 Virtuaalikonsertit – Fortnite

Epic Gamesin luoma peli Fortnite toi virtuaaliset livekonsertit uudelle tasolle elokuussa 2021. Tässä monipäiväisessä Rift Tour -kiertueessa esiintyi esimerkiksi yksi maailman-kuulu pop-tähti Ariana Grande. (TechCrunch 2021)

Fortniten pelaajat pystyivät osallistumaan konserttiin omalla peliavatarillaan, jonka he olivat luoneet itse peliä varten. Konsertissa pelaajat pääsivät hyppimään ja tanssimaan läpi uniikkien maagisten ympäristöjen ja seuraamaan ainutkertaista Ariana Granden esitystä. Tapahtumaan osallistui miljoonia pelaajia ympäri maailmaa. Konsertin pääsi jälkikäteen näkemään myös muut ihmiset YouTube-palvelun kautta videona. (Epic Games 2021)

Konsertti ei ollut ensimmäinen, jonka Epic Games oli Fortniteen luonut. Peliyritys on järjestänyt useita muitakin konsertteja, joissa on esiintynyt esimerkiksi räppäri Travis Scott

ja Marshmello. Lähde kertoo, että Travis Scottinkin esiintyminen keräsi 12,3 miljoonaa li-
vekatsojaa. (TechCrunch 2021)

2.4 Hinnastollisia eroja

MeltingSpot-blogi laski, kuinka paljon suunnilleen 400 osallistujan, 15 näytteilleasettajan ja seitsemän puhujan fyysinen tapahtuma tulisi maksamaan järjestäjälle. Fyysisessä tapah-
tumassa hintaa vuokrattavalle tilalle Pariisissa tulisi 6 120 € - 13 840 € per 400 osallistu-
jaa. Tähän lisättäisiin vielä puhujat, jotka ovat noin 1 000 € - 15 000 €, riippuen siitä,
kuinka tunnettu puhuja on tulossa. Laitteet, kuten kamerat, vuokrattavat pöydät ja tuolit
sekä koristeet tulisivat maksamaan suunnilleen yhdessä ainakin 1 650 € - 5 200 €. Logis-
tiikkaan kannattaa blogin mukaan suunnilleen varata 10 000 eurosta 20 000 euroon. Aina-
kin 20 000 € menee myös henkilöstön palkkaamiseen sekä muutama ylimääräinen isäntä-
kin tulisi tapahtumaa varten palkata. Jos tapahtumaan halutaan myös mediaa tai muuta
sosiaalista mainosta, voi budjetti siihen hyvinkin olla 10 000 € - 50 000 €. Loppujen lo-
puksi fyysiseen 400 hengen tapahtumaan kannattaa varata rahaa ainakin 100 000 € tai
enemmän, sillä aktiviteetit, sijainti sekä muut palvelut voivat maksaa enemmän. (MeltingS-
pot 2021)

Virtuaalitapahtumissa taas käytettäessä esimerkiksi SAAS-ohjelmaa, alusta ja sen työka-
lut saattavat maksaa 3 000 € - 4 000 €. Kuukausittainen liittymismaksu pienille tapahtu-
mille voi olla noin 100 € ja suuremmille, joissa satoja osallistujia, niin 500/700 euroa. Pu-
hujien hinta voi olla 0 eurosta (jos sovitaan yhteistyöstä) 15 000 euroon, kuten fyysisissä
tapahtumissakin. Mainostamiseen tarvitaan rahaa myös sen verran kuin itse on valmis
laittamaan, yleensä hintaluokassa 1 000 € - 50 000 €. Tulostettavia materiaaleja ja koris-
teluja ei virtuaaliseen tapahtumaan tarvita. Virtuaaliseen tapahtumaan tarvittava henkilö-
kunta ja määrä on myös erilainen, kuin fyysisessä tapahtumassa. Virtuaalitapahtumiin ei
esimerkiksi tarvitse palkata tarjoiluista vastaavaa henkilökuntaa, mutta virheetön teknilli-
nen tuki on tässä tapahtuman muodossa erittäin tärkeää. (MeltingSpot 2021)

Loppujen lopuksi virtuaalitapahtuma tulee paljon halvemmaksi, kuin fyysinen tapahtuma
järjestäjälle. Fyysisten hinnaksi tuli laskettuna ainakin 100 000 €, kun taas virtuaaliselle
vain 10 000 €. (MeltingSpot 2021)

3 Covid-19

Virustauti korona alkoi leviämään joulukuussa 2019 Kiinan Wuhanista epidemia, nimeltään Covid-19. Koronavirusepidemia julistettiin pandemiaksi maailman terveysjärjestö WHO:n toimesta 11.3.2020, kun se levisi maapallolla kuolettaen useita ihmisiä. (Duodemic Terveyskirjasto 2021)

Tässä luvussa kerrotaan Covid-19-viruksesta sekä sen aiheuttamista rajoituksista Suomessa.

3.1 Covid-19 yleisesti

Kaikki alkoi Wuhanista Kiinasta joulukuun viimeinen päivä vuonna 2019. Tapauksia keuhkokuumeesta raportoidaan WHO:lle. Tuona aikana virusta ei vielä tunnettu. Tammikuussa kiinalaiset terveysviranomaiset löytävät viruksen villieläimistä, joita myydään Huanan merenelävämarketilla ja sulkevat kyseisen marketin. Pian alettiin raportoidaan henkilöistä, jotka olivat kuolleet keuhkokuumeeseen johtuen koronaviruksesta. Tammikuun loppupuolella virus oli levinnyt jo Japaniin, Etelä-Koreaan sekä Thaimaahan ja siitä seuraavana päivänä ensimmäinen tapaus vahvistettiin myös Yhdysvalloissa. Helmikuussa tapauksien lisääntyä, aletaan ulkomailla matkustaneita ihmisiä laittamaan karanteeniin. (CNN 2021)

Maaliskuussa ilmoitetaan, että koko Italian maa on suljettuna, sillä koronavirus on vain levinnyt niin Italiassa kuin muualla maailmassa. Myöskin WHO julistaa maaliskuun 11. päivä koronaviruksen pandemiaksi ja rajoituksia matkustamiseen ja karanteenissa olemiseen aletaan kiristämään. Kesäkuussa 2020 aletaan kehittämään koronavirukselle rokotetta, jotta tappava virus saataisiin maailmalla kuriin. Heinäkuussa julkaistaan Modernan rokote, jota testataan 30 000 aikuisvapaaehtoisella, jotta saataisiin tieto, että tehoaako se koronan aiheuttamia oireita ja seuraamuksia vastaan kahdella rokoteannoksella. Venäjä kehittää oman Sputnik-V-rokotteensa sekä uusia rokotteita, Johnson & Johnson sekä Pfizer, kehitetään myös muualla maailmalla. Vuoden 2020 lopussa sekä vuoden 2021 alkupuolella aletaan rokottamaan ihmisiä Modernan ja Pfizerin rokotteilla. (CNN 2021)

Kuvio 3. Koronaviruksen oireet (mukailten THL 2021)

Ylen uutiset (2020a) kertoivat Suomen ensimmäisen koronavirustapauksen varmistuneen Lapissa tammikuun lopulla 2020. Kyseessä oli kiinalainen nainen, joka oli kotoisin Wuhanista ja lomaili tällä hetkellä turistina Lapissa. 32-vuotiasta kiinalaista hoidettiin Rovaniemen keskussairaalaassa. Vaikka kyseessä oli vain yksi henkilö, niin hän on voinut matkallaan altistaa THL:n arvioin mukaan aikana 15 henkilöä. Tämä tapaus oli EU-maiden yhdeksäs. WHO:n pitämästä hätäkokouksesta THL:n ylilääkäri Taneli Puumalaisen kommentoi Ylen uutisten mukaan, että ”pandemiaksi tätä ei varmasti olla julistamassa. Terveysuhaksi se voidaan julistaa”.

3.2 Viruksen aiheuttamat rajoitukset Suomessa

Tammikuussa 2020 Suomessa korona ei vielä osattu pelätä, vaan ihmisiä kehoitettiin pesemään käsiä kunnolla ja huolehtimaan hengityshygieneiasta. Vielä helmikuun lopussa sekä maaliskuun alussa valtioneuvosto tulkitsi Suomen varautumista koronaan hyvänä ja yrittivät estää sitä, että yhteiskuntaa ei jouduta sulkemaan. Tammikuun loppupuolella tiedotustilaisuudessa Terveyden ja hyvinvointilaitoksen (THL) terveysturvallisuusosaston johtaja Mika Salminen sekä infektiotautiyksikön päällikkö Taneli Puumalainen kertoivat, että tavallisten suomalaisten ei ole tarvetta poiketa normaaleista toimintatavoistaan. Yksi tai muutama lisätartuntakaan ei Salmisen mukaan muuta riskitilannetta. Hengityssuojaimienkin käyttö laskettiin turhaksi tavallisella suomalaisella kansalaisella. ”Epidemioiden torjuntatoiminta on Euroopassa ja varsinkin Suomessa erittäin vahvalla pohjalla”, kertoo Mika Salminen. (Kainuun Sanomat 2020)

Suomi joutui hankaluuksiin vasta maaliskuussa, kun tajuttiin ettei tehohoitoa paikkoja riitä kaikille, sillä tartuntojen määrä oli noussut jyrkästi. Terveyden- ja hyvinvointilaitoksen laati ennustemalli Turun ja Tampereen yliopistojen kanssa selvitti, että lievimmässäkin ta-

pauksessa 20 % Suomen väestöstä eli yli miljoona ihmistä saavat koronatartunnan. Lääkäreitä on kielletty kommentoimasta tehohoitoon joutuneiden potilaiden määrästä koronan takia. (Turun Sanomat 2020)

Talouselämän (2020) artikkelissa maaliskuussa Sanna Marinin hallitus antoi suosituksen, jonka mukaan kaikki yli 500 henkilön yleisötilaisuudet tulisi perua ja tätä kestäisi ainakin toukokuun loppuun asti. Yle Uutiset (2020b) uutisoivat pian kuitenkin siitä, kuinka tilanne on pahentunut ja levinnyt, ja maaliskuun puolessa välissä hallitus totesi Suomen olevan poikkeusoloissa koronavirustilanteen vuoksi. Varhaiskasvatus- ja esiopetus toimivat vielä normaalisti, mutta kuitenkin koulut, oppilaitokset, yliopistot ja ammattikorkeakoulut sekä muut kansalaisopistot ja sivistystyön tilat joudutaan sulkemaan ja siirtämään etäopetukseen tai muihin mahdollisiin digitaalisiin ratkaisuihin. Myös julkisen sektorin työntekijätkin siirrettiin etätöihin, jos vain työtehtävät sen mahdollistivat. Julkiset kokoontumiset rajoitettiin kymmeneen henkilöön, jolloin esimerkiksi sukujuhlat ja muut isomman porukan kokoontumiset ovat kiellettyjä sekä yleisillä paikoilla tarpeetonta oleskelua suositellaan välttämään. Sulkujen alle joutuivat myös valtion ja kuntien museot, teatterit, Kansallisooppera, kulttuuritalot, kirjastot, harrastustilat- ja paikat, urheilutilat ja uimahallit, erilaiset kerho- ja nuorisotilat. Vanhusten sekä muiden riskiryhmien asumispalveluyksiköissä asuvien henkilöiden luona vierailu jouduttiin kieltämään, sekä myös sairaalassa vierailu pois lukien tapauskohtaiset tilanteet, kuten saattohoidossa olevat läheiset.

Hallitus varoitti myös, että ihmiset liikkumista esimerkiksi ulkonaliikkumiskielloilla saateen joutua rajoittamaan, jos tilanne alkaisi uhkaamaan ihmisten terveyttä ja henkeä. Kansanterveyden ja terveysturvallisuuden takia aloitettiin myös valmistella Suomen rajojen sulkemista. (Yle Uutiset 2020b)

Maaliskuun lopussa Suomen pahin epidemia-alue, Uusimaa, jouduttiin eristämään muusta Suomesta. Rajan saisi ylittää vain, jos se olisi välttämätöntä työn, elinkeinon harjoittamisen tai luottamustoimen hoitamisen takia. Tätä jatkuisi ainakin huhtikuun loppuun asti. Poliisi ja puolustusvoima oli kutsuttu valvomaan maakunnan rajoja. (Yle Uutiset 2020c). Valtioneuvosto (2020a) ilmoitti huhtikuun alussa, että Suomessa joudutaan sulkemaan myös kaikki ravintolat, joissa ei ole mahdollista myydä ruokaa vain mukaan ostettuna ja tätä kestäisi ainakin toukokuun loppuun asti.

Rajoituksia ruvettiin purkamaan kevään lopussa poikkeusolojen kuitenkin jatkuessa. Hallituksen uuden linjauksen mukaan ravitsemisliikkeitä aletaan asteittain avaamaan kesäkuussa, kirjastot sekä ulkoharrastepaikat avataan myös toukokuun puolessa välissä. Siltikin suurten eli yli 500 hengen yleisötilaisuuksien järjestäminen on kuitenkin vielä kiellettyä.

Kuitenkin kokoontumisrajoituksia lievennetään aikaisemmasta 10 henkilöstä 50 henkilöön. (Valtioneuvosto 2020b)

Kesältä 2020 jouduttiin perumaan useita tapahtumia, kuten Rockfest, Provinssi, Ruisrock, Seinäjoen tangomarkkinat. Kaikki tapahtumat eivät kuitenkaan peruneet järjestämistään, vaan esimerkiksi Sodankylän elokuvajuhlat muutti vain muotoaan. (Iltalehti 2020a) ”Elo-kuvajuhlia ei peruta eikä siirretä, vaan festivaali muuttaa muotoaan ja järjestäjät tuovat sen suoraan osallistujiensa olohuoneisiin” kertoo festivaalin toiminnanjohtaja Ari Lehtola (Midnigt Sun Filmfestival 2020).

Heinäkuussa yleisötilaisuuksia koskevia rajoituksia lievennettiin. Yli 500 hengen tapahtumia saisi nyt järjestää, jos tapahtuma järjestetään ulkona; alueet on rajattu niin, että jokaisen 500 hengen alueen tai katsomolohkon väliin voidaan järjestää suojavyöhyke sekä alueissa ja lohkoissa on oltava omat istumapaikat tai että jokaiseen on oltava omat palvelut, kuten WC ja tarjoilu, kulkureitit sekä tapahtumahenkilökunta. Myöskin THL:n antamia ohjeita turvaetäisyyksistä ja hygieniasta tulee noudattaa ja ohjeissa pitää kertoa, että väkimäärää rajataan niin, että jokaisen henkilön väliin jää vähintään 1–2 metrin turvaväli. (Yle Uutiset 2020d)

Yle Uutisten (2020e) mukaan lokakuussa jouduttiin jälleen tiukentamaan rajoituksia, jotta epidemiaa saataisiin taas kuriin. Yleisötilaisuuksien osallistumismäärä jouduttaisiin rajamaan taas puoleen normaalista, leviämisvaiheessa olevien alueiden yleisötilaisuudet kiellettäisiin sekä yksityistilaisuuksissa henkilömäärä olisi vain 10 henkilöä. Etäopetukseen siirtymistä suositeltiin myös aluekohtaisesti sekä maskien ja käsihygienian panostusta painotettiin.

Marras-joulukuussa Helsingissä ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin alueella kiristettiin taas yleisötilaisuuksia. Yli 20 hengen tilaisuudet sisätiloissa olivat nyt kiellettyjä. Myöskään yli 10 hengen yksityistilaisuuksien järjestämistä ei suositella. (Helsingin Sanomat 2020)

10. tammikuuta asti jatkettiin Uudellamaalla yli 10 hengen kokoontumisrajoituksia. Näitä saisi järjestää vain, jos noudatetaan THL:n ohjeita, eli maskien käyttöä, 2 metrin turvavälejä ja käsihygieniasta huolehtiminen. Myöskin kaikki fyysiset kontaktit tuli perua, ellei ne olisi pakollisia. (Iltalehti 2020b)

Vuosi 2021 alkoi huonoissa merkeissä, kun maailmalla alkoi ilmetä erilaisia koronavirusvariantteja, jotka tarttuivat ja levisivät aikaisempaa koronavirusvarianttia nopeammin. Toivottiin, että turvavälit olisivat yli kaksi metriä ja maskien käyttö olisi suositeltavaa yli 12 vuotta

täyttäneillekin. Maskeja tulisi käyttää joukkoliikenteessä, julkisissa sisätiloissa ja yleisötilaisuuksissa, kuten kouluissa ja oppilaitoksissa. Maskeja pidetään myös, vaikka yli kahdenmetrin turvavälit voitaisiin pitää. (Etelä-Saimaa 2021)

Maaliskuussa 2021 hallitus totesi Suomeen taas poikkeusolot. Ravintolat jouduttaisiin sulkemaan, mutta etämyynti olisi sallittua. Hallitus kertoi tiedotustilaisuudessaan 1.3. myös, että liikkumisrajoituksia valmistellaan. (Yle Uutiset 2021a)

Valmistelemme kaikkia mahdollisia välineitä jo ennalta ja varuiksi sen vuoksi, että voimme joutua tilanteeseen, jossa näitä joudutaan käyttämään. Tämä tilanne on hyvin vakava ja pahenee nopeasti. Emme saa tuudittautua siihen, että tilanne pysyy täällä hallinnassa, Marin kertoo. (Yle Uutiset 2021a)

Maaliskuussa astui myös voimaan rajoitus, joka esti tanssimisen ja laulamisen ravintoloissa, sekä jokaiselle on oltava oma istumapaikka ja turhaa liikkumista pitää välttää. Nämä rajoitukset tulisivat olemaan voimassa mahdollisesti 30.6. asti. Anniskelu- sekä aukiolorajoitukset ovat maakuntakohtaisia ja nämäkin kaikki 23–01 välillä. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2021)

Marraskuun lopulla opetus- ja kulttuuriministeriö (2021) julkaisivat tiedotteen yleisötilaisuuksien avaamisesta, kun tautitilanne paranisi. Tapahtumien rajoituksia purettaisiin kolmessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa tilaisuuksien järjestäminen olisi mahdollista, kun tilanne useammilla alueilla on rauhoittunut perus- tai kiihtymisvaiheeseen. Valtakunnallisen tapausilmaantuvuuden tulisi olla tällöin 75 tapausta 100 000 asukasta kohden 14 vuorokauden tarkastelujaksolla ja tämä alue mahdollistaa tapahtumien järjestämisen. Näissä tilanteissa yli 50 hengen yleisötilaisuuksia voidaan järjestää, kun yleisölle on osoitetaan paikka, joka suunniteltu ennakkoon sekä seurueiden on mahdollisuus välttää lähikontakti toisiinsa.

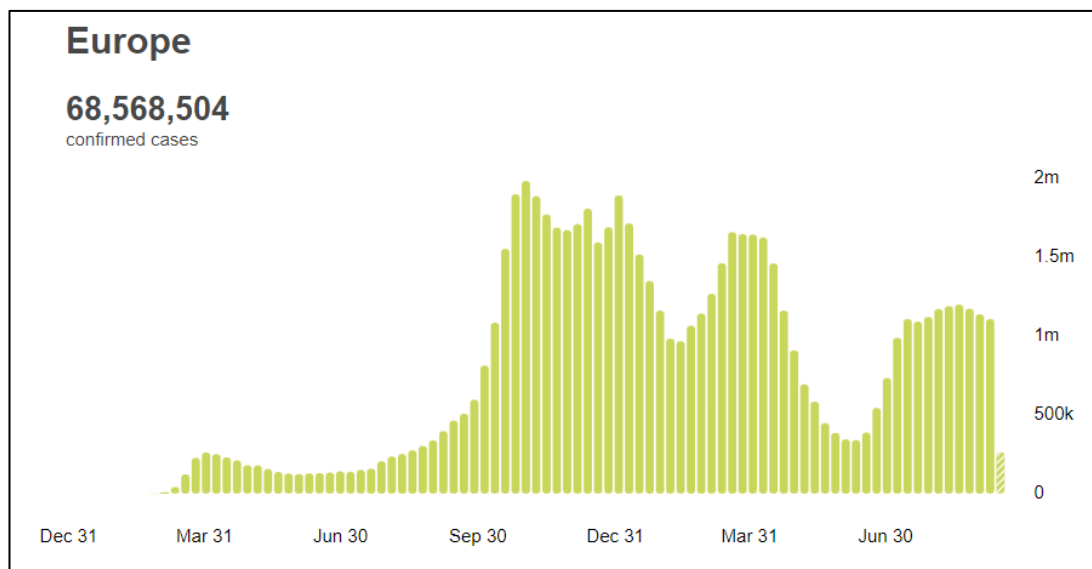
Toisessa vaiheessa epidemiatilanteen tulisi olla laskenut koko maassa kolmen viikon ajan. Tapausilmaantuvuuden tulisi olla alle 50 tapausta 100 000 asukasta kohden. Tällöin voitaisiin järjestää isompia yleisötilaisuuksia kuitenkin huomioiden tartuntatautilaki. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2021)

Kolmannessa vaiheessa rajoitukset poistuisivat, kun uusia tartuntoja tulisi vain enää satunnaisesti ilmi ja riittävä rokotekattavuuden taso olisi saavutettu. Kuitenkin maskeja tulisi käyttää sisätiloissa, kunnes viranomaiset eivät enää sitä vaadi. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2021)

Huhtikuussa alettiin rokottamaan Suomen väestöä. Ensimmäisinä alettiin rokottamaan Modernilla ja Astra Zenecalla niitä sairaanhoitopiirejä, joissa on todettu vähintään 100 koronatartuntaa per 100 000 asukasta viimeisen 14 päivän aikana. Näitä alueita olivat esimerkiksi Helsinki ja Uusimaa. Rokotukset jaetaan ikäryhmittäin alle 70-vuoden ikäisistä nuorempiin. Kuitenkin riskiryhmäläiset ja sosiaali- ja terveydenhuollon koronapotilaita hoitavat henkilöt sekä iäkkäät henkilöt saavat rokotteet ensimmäisinä. (Yle Uutiset 2021b)

3.3 Viruksen tilanne syyskuussa 2021

Syyskuussa koronatapauksia on ollut maailmalla WHO (2021) mukaan 228 807 631, joista 4 697 099 ovat olleet kuolemia. Rokotusannoksia on syyskuun puoleen väliin mennessä annettu jo 5 776 127 976. Suomessa ilmoitettuja tapauksia on ollut noin 137 000 ja kuolemia hieman yli 1 000, kertoo THL (2021).

Kuvio 4. Euroopan koronatapausmäärät (WHO 2021)

Syyskuussa rajoituksia on vielä, vaikka tapaukset on saatu laskemaan rokotusten avulla. Maskeja suositellaan yli 12-vuotiaille ja etätyösuositus on edelleen voimassa. Pääkaupunkiseudulla kuntien asiakaspalvelutilat, kuten kirjastot, museot sekä sisä- ja ulkoliikunta paikat ovat auki. Ravitsemisliikkeissä anniskelua saa olla kello 07-23 ja liikkeet saavat olla avoinna kello 05-24. Sisä- ja ulkotiloissa saa olla käytössä vain 75 % asiakaspaikoista ja jokaiselle asiakkaalle tulee olla istumapaikka tai sitä vastaava taso. Tanssi- ja karaokekielto on edelleen voimassa. (Helsinki 2021)

Lauantaista 4.9. alkaen yli kymmenen hengen yleisötilaisuuksissa sisätiloissa voi olla enintään 50 % muun lainsäädännön nojalla tilaan hyväksyttävästä enim-

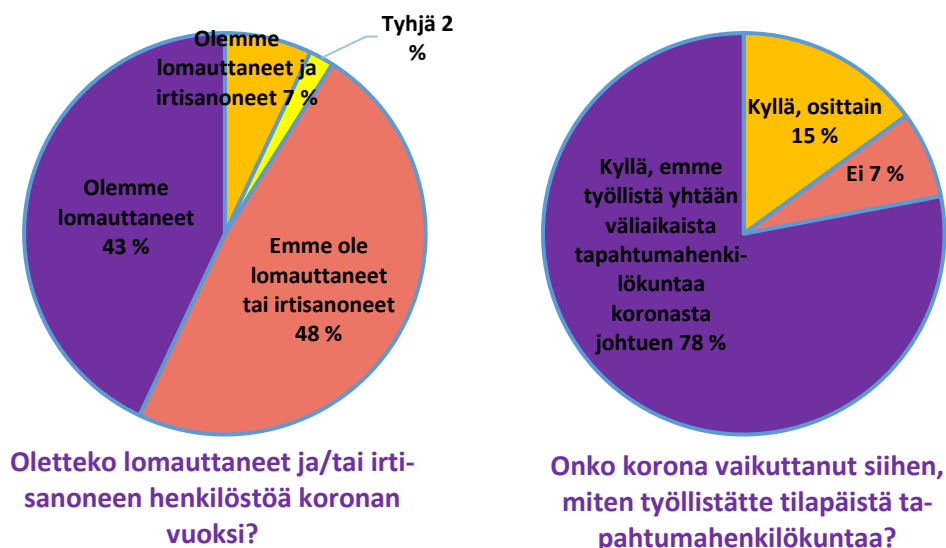
mäisosallistujamäärästä tai käytettävissä olevien istuma- tai seisomapaikkojen määrästä. Lisäksi toimintaan osallistuvilla on oltava mahdollisuus fyysisen kontaktin välttämiseen. (Helsinki 2021)

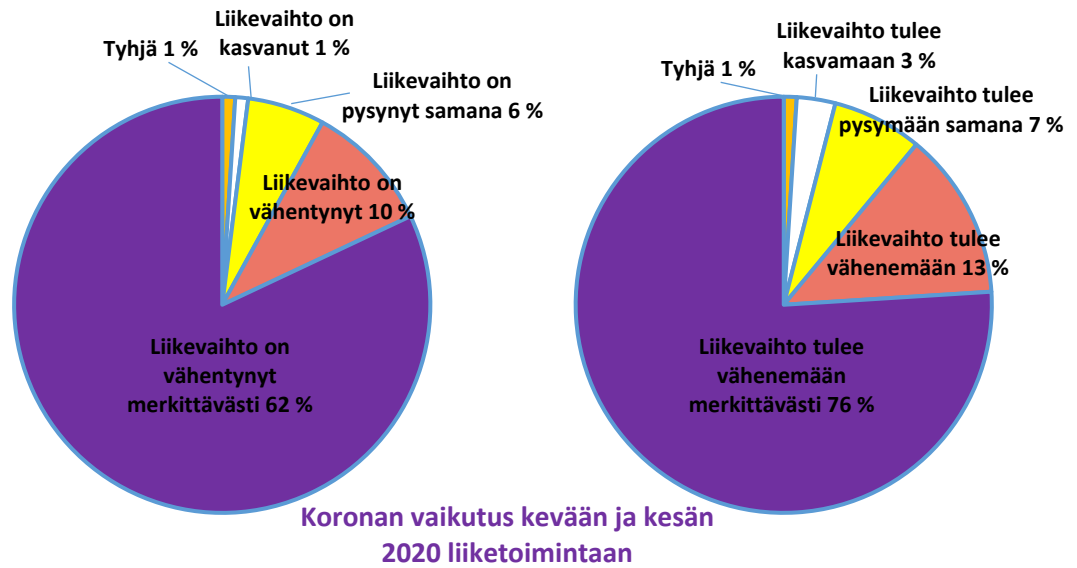
Rajoituksia ulkotiloissa järjestettävillä tapahtumille ei ole, mutta yli 50 hengen yleisötilaisuuksien järjestäjän tulee varmistaa, että osallistujat voivat välttää fyysisen kontaktin toisiinsa. Kaikkien tilaisuuksien tulee kuitenkin noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen ohjetta hygieniakäytännöistä, kuten maskeja sekä käsienspesumahdollisuus. (Helsinki 2021)

Tarpeetonta matkustamista tulee edelleen välttää ja esimerkiksi lentomatkustajat ohjataan maksuttomaan koronatestiin. Ulkomailta tulleita kehoitetaan jäämään 10 vuorokauden omaehtoiseen karanteeniin, jota voi kuitenkin lyhentää kahdella koronatestillä. (Helsinki 2021)

3.4 Tapahtumateollisuuden toimintaraportti

Tapahtumateollisuus tutki vuonna 2020 koronakriisin vaikutuksia tapahtumateollisuuden toimialaan. Heidän raportissaan alalla olevista yrityksistä 43 % ovat joutuneet lomauttamaan henkilöitä ja 48 % kertovat, että eivät ole joutuneet lomauttamaan tai irtisanomaan ketään. 82 % raportin kyselyyn vastanneista ilmoittivat myös, että heidän liikevaihtonsa on vähentynyt merkittävästi ja että se tulee vähenemään merkittävästi tulevana vuonnakin. Kyselyyn vastanneiden tulosten perusteella 2020 vuonna jouduttiin jättää työllistämättä 19 000–29 000 henkilöä. (Tapahtumateollisuus ry 2020)

Kuvio 6. Vuoden 2020 koronakriisin vaikutukset tapahtumateollisuuden toimialaan (mu-
kailien Tapahtumateollisuus ry 2020)

4 Tutkimuksen toteuttaminen

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, miten Covid-19-virus on vaikuttanut tapahtumalaan tämän kahden vuoden aikana, kun se on ollut maapallolla. Myöskin selvitettiin, mitä ihmiset ovat ajatelleet virtuaalitapahtumista ja tuleeko ne jäämään tulevaisuudessakin yhdeksi päätapahtumatyyliksi.

4.1 Tutkimusmenetelmä

Ari Pitkärannan (2014, 8–9) mukaan tutkimusmenetelmät jaetaan yleensä kahteen, kvalitatiiviseen eli laadulliseen sekä kvantitatiiviseen eli määrälliseen. Laadulliseen tutkimukseen lukeutuu useita lähestymistapoja ja niistä on tutkijan valittava tutkimustarpeeseen sopivin. Yleisimpiin aineistonkeruumenetelmiin listataan kysely, havainnointi, haastattelu ja erilaisista dokumenteista koottu tieto. Listattuja menetelmiä voi käyttää työssä joko rinnakkain tai yhdisteltynä tutkittavan ongelman ja tutkimusresurssien mukaan. (Tuomi J. & Sarajärvi A., luku 3)

Puolistrukturoitu eli teemahaastattelu on minun laadullisen tutkimukseni tiedonkeruumenetelmä. Teemahaastattelu sisältää keskeisiä etukäteen valittuja teemoja ja niihin liittyviä tarkentavia kysymyksiä. Näitä kysymyksiä voidaan haastattelussa tarkentaa ja mahdollisesti syventää, jos haastateltavan vastaukset sitä vaativat. Kysymyksiä voidaan myös esittää erijärjestyksessä. (Tuomi J. & Sarajärvi A., luku 3.1.1)

Puolistrukturoitu haastattelu on työhöni erinomainen, sillä haettavissa ei ole tiettyjä vastauksia, vaan haastattelu sisältää enemmän avoimia kysymyksiä. Lomakehaastattelu tai jokin muu tapa ei olisi antanut samanlaista linjausta kuin puolistrukturoitu. Koska aiheesta löytyy jo paljon tietoa valmiiksi, ei haastateltavia olisi tarvinnut olla edes montaa. Muutama haastatteleminen tuntuu luontevammalta kuin vain kyselyn lähettäminen heille. Halusin myös saada esiin itse tapahtumajärjestäjien näkökulmien ja näkemyksiä tapahtumateollisuuden tulevaisuudesta.

4.2 Tutkimuksen toteuttaminen – Haastattelu

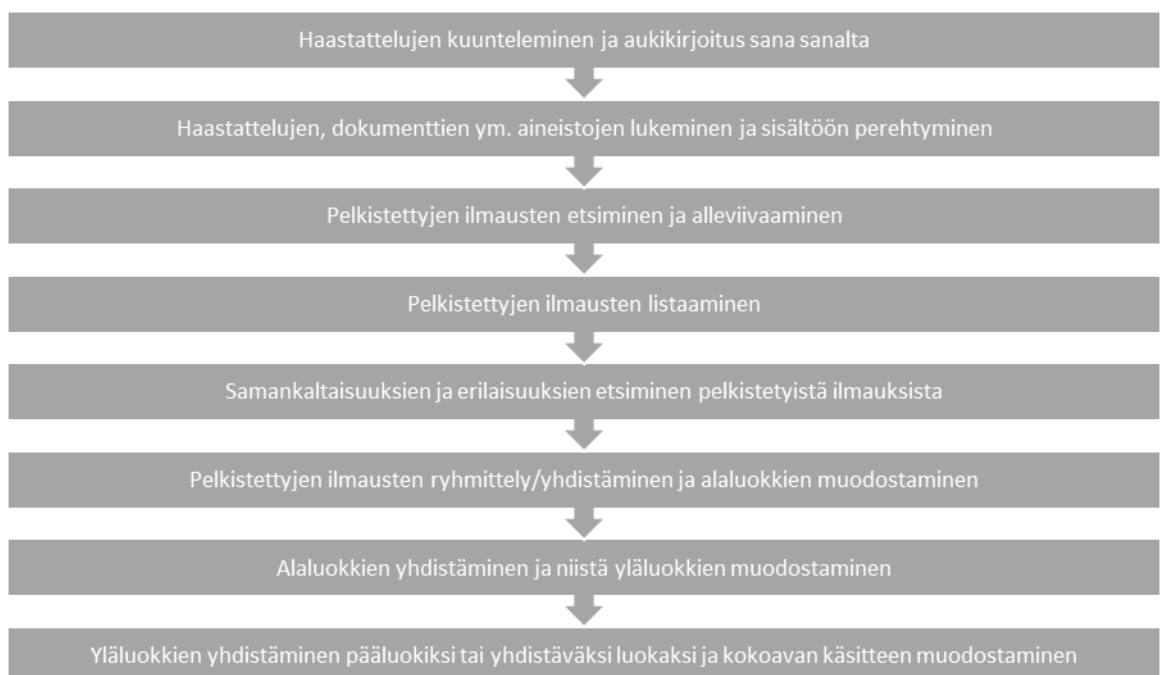
Haastattelun toteutin lokakuun alussa. Työkavereideni ja perheeni kautta sain kolme yhteystietoa, joita sain haastatella tähän opinnäytetyöhöni. Aloitin kysymysten suunnittelun ensin Googlen kyselylomakkeella, jossa oli helppo vaihdella ja muokkailla kysymyksiä opinnäytetyön teoriaosuuden kehittyessä. Saatuani opinnäytetyön valmiiksi haastatteluvaiheeseen, siirsin kysymykset Wordiin, oikoluin ja tarkastin ne tuttavallani, jonka jälkeen aloitin haastattelut. Haastattelut kävin puhelimitse henkilöiden kanssa. Etäisyyksien ja virustilanteen takia oli helpompaa käydä ne puhelimen välityksellä, kuin sopia tapaamisia.

Nämä kolme haastattelua kestivät 15 minuutista 25 minuuttiin. Alussa kertosin heille, mitä varten haastattelua teen ja tämän jälkeen aloitin taustatietokysymyksillä. Sitten siirryin teemoihin ja niissä oleviin tarkempiin kysymyksiin. Esitin haastattelussa olevat kysymykset kaikille samassa järjestyksessä. Puhelinhaastattelut äänitin tietokoneelleni, jonka jälkeen litteroin ne, eli kirjoitin puheen auki tekstiksi Wordille. Wordista oli helppo yhdistää ja lisätä havaintoja opinnäytetyöhöni. Haastattelun kysymykset löytyvät tämän opinnäytetyön liitteestä 1.

4.3 Sisällönanalyysi

Sisällönanalyysin tarkoituksena on järjestää aineisto lyhyeen ja informatiiviseen muotoon kuitenkin kadottamatta siinä olevaa tietoa. Aineistolähtöisen laadullisen aineiston analyysi jaetaan kolmeen osaan. Ensimmäinen on aineiston redusointi eli pelkistäminen. Toisena aineiston klusterointi eli ryhmittely ja kolmantena abstrahointi eli teoreettisten käsitteiden luominen. Redusoinnissa eli pelkistämässä aineisto voi olla esimerkiksi aukikirjoitettu haastattelu tai muu aineisto, kuten asiakirja tai dokumentti. (Tuomi & Sarajärvi 2018, luku 4.4.3).

Minun aineistonani oli haastattelu. Haastatteluja aloin analysoidaan alla olevan kuvion mukaan.

Kuvio 5. Aineistolähtöisen sisällönanalyysin eteneminen (mukaillen Tuomi J. & Sarajärvi A. 2018, luku 4.4.3)

5 Tutkimustulokset

Jaoin haastatellut tapahtumajärjestäjät A:sta C:hen, jotta heidän anonymiteettinsa säilyisivät. Yleistiedot henkilöistä ovat seuraavanlaiset:

Henkilö A: Mies. Yrittäjänä 20 vuotta, alalla 30 vuotta. Työllisti ennen koronaa viikonloppuilta 20 ihmistä. Toimii pääasiassa Päijät-Hämeen talousalueella.

Henkilö B: Nainen. Alalla noin 10 vuotta. Työskentelee projektijohtajana yrityksessä, joka työllistää noin 300 henkilöä. Toimii suurimmissa Suomen kaupungeissa.

Henkilö C: Mies. Yrittäjänä 10 vuotta, alalla 20 vuotta. Työllisti ennen koronaa noin 15 henkilöä. Toimii pääasiassa Etelä-Suomessa, mutta mahdollisia laajennuksia tulossa Keski-Suomeen päin.

Haastattelu oli jaettu kolmeen eri teemaan, Covid-19-viruksen vaikutus yritykseen, virtuaalitapahtumat ja Covid-19-viruksen vaikutus tapahtuma-alaan. Ensimmäisessä alaluvussa käsittelen Tapahtumateollisuuden sivuilta löytynyttä kaaviota siitä, miten korona yleisesti on vaikuttanut tapahtuma-alaan.

5.1 Covid-19-viruksen vaikutus yritykseen

Teemahaastattelu aloitettiin selvittämällä haastateltavilta miten korona on vaikuttanut heidän yrityksinsä. Ovatko he kenties joutuneet muuttamaan jotain tai lomauttamaan/irtisanomaan henkilöitä? Henkilöt A ja C kertoivat joutuneensa hankkimaan itselleen toisen ammatin ansaitakseen elantonsa, sillä oma firma ei ole enää sitä voinut antaa. Henkilö A on joutunut jopa myymään puoli-ilmaiseksi yrityksensä tavaroita ja heittämään niitä roskiin, koska ei ole voinut säilöä niitä minnekään. Hän joutui pienentämään varastoaan, koska ei ollut varaa toisen varaston vuokraan.

Työllistän nyt viikonloppuiltoina 3–5 ihmistä. Pudotus ollut aivan kammottava. Liiketulot tippunut 100 %. On ollut pakko lainata vanhemmilta rahaa. (Henkilö A)

Henkilö C oli joutunut lomauttamaan koko henkilöstönsä ja tämä aiheuttanut myös sen, että he ovat joutuneet etsimään itselleen toisen ammatin. Nyt on vihdoon pystynyt taas kutsumaan heitä töihin, mutta on haastavaa, sillä kaikilla on jo toinen arkipäivätyö. Ongelmaksi kaikki nostivat sen, että työntekijäpula on alalla suurta juuri tämän toisiin aloihin siirtymisen takia. Positiivinen ja tuottavainen tulevaisuus tapahtuma-alalla kun ei ole vielä täysin turvattu. Henkilö B kertoo, että he eivät ole voineet palkata esimerkiksi kiireisimmille kesä- ja talvikausille ylimääräisiä työntekijöitä, joita yleensä on palkattu. Sen on ollut periaatteessa ihan siedettävää, sillä nyt niitä kiirepiikkejä ei ole edes kerennyt syntymään. He

ovat kuitenkin joutuneet lomauttamaan joitain henkilöitä, mutta irtisanomisilta on onneksi voitu välttyä.

Meillä onneksi on hyvin ollut IT-henkilöstäkin valmiiksi, sillä olemme tarvinneet niitä erilaisten tapahtumien järjestämiseen. Hieman olemme joutuneet kouluttamaan osaa henkilökunnasta lisää virtuaalisuuksia varten. (Henkilö B)

Henkilöt A ja C kokivat koronatilanteen hankalaksi yritykselleen myös sen takia, että pienillä yrityksillä ei ollut varaa edes hakea tukia.

Korona tuen vaatimuksena oli, että tuki menee liiketoiminnan kehittämiseen. Miten voi alkaa kehittämään, kun ei ole edes rahaa maksamaan niitä kiinteitä kuluja, joita on? Niihin se tuki olisi tarvittu. Olisi pitänyt olla kauhean vääristelty hakemus, jotta jotain tukia olisi saanut. (Henkilö A)

Suurimmaksi haasteeksi kaikki luettelivat sen, että yritystä oli vaikea pitää hengissä. Henkilöillä A ja C kassavirta loppui 100 prosenttisesti.

Laskuja tulee, mutta tuloja niiden maksamiseen ei. Jostain pitää koko ajan leikata ja nyhtää, mutta onneksi ollaan jo toivottavasti loppusuoralla. (Henkilö C)

5.2 Virtuaalitapahtumat

Teemahaastattelun toisessa osiossa käsiteltiin virtuaalitapahtumia ja sitä, miten se vaikuttaa tapahtuma-alaan. Kaikki haastateltavista ovat päässeet jossain määrin osallistumaan/kokemaan virtuaalitapahtuman.

Kauhealla hingulla (yleisesti) alettiin toteuttamaan virtuaalitapahtumia. Artistitkin järkkäsivät, kunnes tajuttiin, että ei niistä saanut tuloa yritykselle, eli rahaa. Olisi voinut alkaa tekemään. Miksi et tee mitä muutkin? Mutta kuka on valmis maksamaan virtuaalisista tapahtumista? (Henkilö A)

Alalle ihan hyvä välillä kehittyä ja saada haastetta, mutta tässä kyllä huomaa, että kellä on ollut mahdollisuus järjestää niitä ja keillä ei ole varoja ollut siihen. Esimerkiksi pienemmillä yrityksillä menee erittäin huonosti. (Henkilö B)

Ihan mielenkiintoista se (virtuaalitapahtumien järjestäminen) oli, mutta ei ehkä minun ja firmani hommaa. Onhan se ollut hienoa yrityksille, jotka sitä (virtuaalitapahtumia) ovat voineet järjestää. Mutta entä pienet yritykset? Ei niillä ole varaa yhtäkkiä vain hypätä mitään virtuaalisia palveluja tarjoamaan. (Henkilö C)

Haastateltavat olivat yhtä mieltä siitä, että tapahtuma-alaa ei ole mahdollista siirtää kokonaan virtuaaliseksi. Vaikka se olisi joillekin helppoa järjestää, niin ihmiset tarvitsevat sen fyysisen kosketuksen tapahtumaan ja sen ilmapiirin, jonka vain livetapahtumat voivat luoda.

Henkilö C:n mielestä virtuaalikonsertit ovat sama, kuin katsoisi videoita YouTubesta, mutta siitä joutuisi pulittamaan vaan suuren summan. Henkilö A kommentoi, että onneksi nyky-yhteiskunta on niin digitalisoitunut, että ei ollut suuri muutos osallistujille liittyä tapahtumiin virtuaalisesti. Henkilö B oli sitä mieltä, että tietäntyyppisille, kuten luennoille ja seminaareille virtuaalisuus on sopiva muoto, ja sen avulla saataisiin ehkä jopa saada enemmän osallistujiaakin ympäri Suomea tai jopa maailmaa.

5.3 Covid-19-viruksen vaikutus tapahtuma-alaan

Viimeisessä teemassa haastateltavat olivat sitä mieltä, että kyllä tästä vielä nousee alana, kunhan korona sen vain sallii. Vaikka nyt vielä on rankkaa, niin usko siihen, että ala tervehtyy täysin normaaliin, on suurta. Henkilö B kommentoi, että tapahtumia on kuitenkin vaikea korvata millään muulla aktiviteetillä, sillä ovat niin uniikkeja.

Ravintola-ala, missä asiakkaani pääsääntöisesti ovat, kuten yökerhot, niin osunut kovaa. Siellä tingitään DJ:stä niin kauan kuin mahdollista. Tulot on tippunut ihan hirtittävän paljon. Yritys ollut olemassa jo 15–18 vuotta ja oli historian suurimmassa nousussa ennen koronaa. En tiedä kuinka vauriot korjata. Kuinka nopeasti firma ja maailma tervehtyy? Kuinka nopeasti toisten tapaaminen ja sosiaalinen kontaktoituminen palautuu tapahtuma-areenalle? (Henkilö A)

Kaikki tapahtumat lakkasivat ainakin hetkeksi, kunnes jotkut pystyivät niitä virtuaalisia järjestämään. Kyllähän sen huomasi, että fyysisiä pieniä tapahtumia ja kokoontumisia järjestettiin salaa. Ei ne mihinkään katoa. (Henkilö C)

Viimeisenä tämän teeman haastattelukysymyksenä oli, että luuletko fyysisten tapahtumien kysynnän laskevan ja virtuaalisen nousevan tulevaisuudessa vai miten näet alan tulevaisuudenkuvan koronan jälkeen?

Henkilö A oli sitä mieltä, että ei asettelisi näitä vaihtoehtoja vastakkain, sillä ne oikeastaan tukevat toisiaan hyvin.

Konserttitapahtuma ei toimi virtuaalisena. Perinteinen keikka, jossa stagella bändi tai stara, niin voisi tarjota mahdollisuutta osallistua virtuaalisesti. Jos sellainen siis pystytään edullisesti järjestämään ja että siitä jäisi talollekin jotain. (Henkilö A)

Henkilö B kommentoi, että ”kyllä fyysiset tapahtumat ovat varmasti aina in, tapahtui mitä tapahtui. Varsinkin varmasti koronan jälkeen ihmisiä tulee rynnimään konserteille sun muille näin pitkän tauon jälkeen”.

6 Johtopäätökset

Tapahtuma-ala on ollut vaikeuksissa jo kaksi vuotta Covid-19-pandemian takia, ja tämä on tuonut mukanaan erittäin paljon muutoksia, haasteita ja ongelmia kuten luvussa 3.2. todettiin. Alan toteuttamista on rajoitettu tiukemmin kuin ennen ja tämä on johtanut siihen, että muutoksia on ollut pakko tehdä. Rajoitukset ovat aiheuttaneet turhautumisia niin tapahtuma-alalla työskenteleville kuin tapahtuma-alan asiakaskunnalle. Tapahtumia on ollut pakko siirtää tai perua, kunnes pandemia saadaan aisoihin.

Kuten haastattelussa selvisi, pienemmät yritykset ovat aivan pulassa ja tämä on suuri ongelma alalle. Tukia on heidän ollut vaikea saada haettua mistään. Vain isoimmat, joilla siihen periaatteessa on varaa, ovat voineet tukia hakea. Ellei rajoitukset tästä pian höllene ja tapahtuma-ala tästä pian tervehdy, voi monikin yritys mennä vielä nurin. Tällöin useimista tulee työttömiä ja tapahtumia järjestäviä yrityksiä on vain entistä vähemmän.

Haastattelussa henkilöt pohtivat myös sitä, että kuinka nopeasti ala sitten palautuu taas ennalleen, kun rajoitukset ovat joskus poistuneet. Ensin yritysten on saatava työntekijöitä takaisin firmoihinsa töihin. Mutta ennen kuin heitäkään pystytään montaa palkata, on pakko varmistaa, missä firma saa tuloa, jotta palkat pystytään maksamaan. Maksettavana on myös aikaisemmat velat ja laskut, joita yrityksille on kertynyt näin hiljaisen kahden vuoden aikana. Kun nämä ongelmat on selvitetty, pitää yritysten ryhtyä taas laajentamaan ja kohentamaan toimintaansa.

Selkeä kehityskohde löytyi siis. Kuinka pieniä yrityksiä voidaan tulevaisuudessa tukea paremmin, jos tällainen tapahtuu uudelleen? Nyt oli lähinnä keskitytty isojen yritysten pärjäämiseen ja toiminnassa pysymiseen.

Myöskin se tulevatko asiakkaat kuinka nopeasti taas tapahtumiin, nähtiin ongelmana. Ihmiset saattavat olla vielä rajoitustenkin poistuttua hieman varuillaan ja peloissaan siitä, jos virus lähtee leviämään taas uudelleen tai tulee uusi virus tai muu vastaavanlainen ihmisten henkeä uhkaava pandemia. Voi olla myös, että maskeihin ja käsidesiin turvaudutaan vielä pitkäänkin ja niitä on hyvä eri toimijoiden tarjota asiakkailleen saadakseen mahdollisimman monet mukaan tapahtumiinsa ja kertoakseen, että heidän tapahtumissaan huolehditaan turvallisuudesta ja hygieniasta.

Mitä hyvää korona taas on tuonut, on varmasti se, että ihmiset ottavat hygienian tarkemmin ja huolehtivat siitä tapahtumissa. Tällä saadaan estettyä muitakin tauteja, kuten flunssaa ja muita pöpöjä leviämästä vastaisuudessaankin.

Viranomaisohjeiden takia fyysisten tapahtumien järjestäminen on ollut lähes mahdotonta vuosina 2020 ja 2021, kuten luvussa 3.2 todettiin. Rajoituksia on höllennetty ja sitten taas

kiristetty ja sama uudelleen, joka on asettanut yrityksiä hankalaan asemaan. Useat yritykset ovat yrittäneet järjestää virtuaalitapahtumia, mutta hankalaa se yhtäkkiä on ollut ilman varusteita sekä rahoitusta, joita tarvikkeet vaativat.

Virtuaalitapahtumia on järjestetty Suomessa ja muualla maailmalla jo aikaisemmin ennen Covid-19-pandemian syntyä, mutta nyt ne ovat nousseet enemmän esille fyysisten tapahtumien jäädessä pois kalentereista. Helpompi tähän muutokseen oli lähteä yritysten, joilla oli jo tarpeeksi tai edes joitain resursseja virtuaalisen tapahtuman järjestämiseen.

Vaikka virtuaalitapahtumat ovat joiltain osin helpottaneet niihin osallistumista asiakkaiden näkökulmasta, on kuitenkin tapahtumat kärsineet niissä esimerkiksi vuorovaikutuksen ja ilmapiiirin puutteen vuoksi. Kuten haastattelussa ja luvussa 2.2. kerrottiin, ihmiset kaipaavat fyysistä kosketusta tapahtumiin ja niiden tunnelmaan. Henkilö A mainitsikin haastattelussa, että fyysiset ja virtuaaliset tapahtumat voisivat kulkea käsikädessä eikä niitä kannata edes laittaa vastakkain. Tämäkin olisi yksi kehityskohde. Tapahtumahan saa potentiaalisesti paljon enemmän asiakkaita, kun ihmisiä saadaan ottaa tietty määrä vain sisätiloihin ja loput voivat ostaa lipun virtuaalitapahtumaan. Tämä helpottaa myös esimerkiksi loukkaantuneiden, sairaiden tai muuten pääsykyvyttömiä osallistumista haluamiinsa tapahtumiin.

Saimme siis vastauksen kysymykseen tuleeko fyysisten tapahtumien kysyntä laskemaan ja virtuaalisten tapahtumien kysyntä nousemaan tapahtuma-alalla. Ja vastaus on että ei. Kuten henkilö B haastattelussa kertoi, fyysiset tapahtumat tulevat olemaan aina suosittuja, kävi miten kävi.

Kuten luvussa 2.3. kerrottiin, on Fortnite-peliin saanut luotua virtuaalisia livekonsertteja hyvällä menestyksellä. Nämä konsertit ovat varmasti olleet heidän asiakaskunnalleen ja muillekin tapahtuneessa esiintyjien faneille mieluinen yllätys näin korona-aikana. Tällaisia tapahtumia on mahdollista järjestää jo nykyaikana, sillä teknologia on niin kehittynyttä. Resurssit tämän kaltaiseen virtuaalikonsertin luomiseen, johon ihmiset osallistuvat omien avatariensa kautta, tosin ovat varmasti kalliita ja vaikea tuottaa. Niiden luominen vie myös paljon aikaa.

Tämän kaltaisillekin tapahtumille on varmasti oma asiakaskuntansa, kunhan ideaa vain hieman kehittää lisää. Esimerkiksi virtuaalilaseilla saataisiin enemmän fyysisen tapahtuman tuntua ja vielä kun siihen saisi lisättyä kavereiden kanssa keskenään juttelun, on fiilis melkein kuin oikeassa fyysisessä tapahtumassa. Tosin virtuaalilasitkin ovat vielä aika kalliita, mutta teknologian kehittyessä vielä eteenpäin halpenevat nekin varmasti. Artistinkin voisi saada jotenkin heijastettua livenä oikeana ihmisten ruuduille ja lasihin, ei pelkästään avarina, jolloin konserttikokemus olisi myös uskottavampi. Liputkin olisivat varmaan

hieman halvempia. Ympäristökin kiittää, kuten voi nähdä luvun 2.2. taulukostakin, jossa vertailtiin virtuaalisten ja fyysisten tapahtumien hiilidioksidipäästöjä.

Luvussa 2.4 puhuttiin myös virtuaalisten tapahtumien ja fyysisten tapahtumien hintaeroista. Kuten luvusta näkee, virtuaalinen tapahtuma olisi halvempaa järjestää. Vaikka teknisiin asioihin, kuten työntekijöihin, kameroihin ja laitteisiin menisikin paljon rahaa, säästäisi yritys huomattavan summan rahaa, kun ei majoituksia, tarjoilijoita, turvamiehiä, tarjottavia sekä tulostettavia esitteitä tarvittaisi. Tämä tapa olisi siis hyvä yritykselle, joka haluaa säästää rahaa, mutta kuitenkin haluaa tavoittaa asiakaskuntaa ympäri maailmaa niin, että tapahtuman yleisilmapiiri ei siitä kärsisi.

7 Arviointi

Tässä viimeisessä luvussa käsitellään tutkimukseni luotettavuutta sekä pohditaan omia mielipiteitä tapahtuma-alan muutokseen. Luvussa arvioidaan myös opinnäytetyöprosessia alusta loppuun ja sitä, kuinka mielestäni oma suoritus onnistui.

7.1 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimusmenetelmien luotettavuutta tutkitaan validiteetti- ja reliabiliteettikäsitteiden avulla. Validiteetti tarkoittaa sitä, että katsotaan, onko tutkimuksessa tutkittu juuri sitä, mitä on luvattukin. Reliabiliteetti taas sitä, ovatko tutkimustulokset toistettavissa. (Tuomi & Sarajärvi 2018, luku 6.2)

Tutkimusongelmana oli selvittää, miten Covid-19-virus on vaikuttanut tapahtuma-alaan. Haastatteluja tehtiin kaiken kaikkiaan kolme kappaletta ja haastattelussa olleiden tutkimuskysymysten avulla saatiin vastaus tutkittavaan ongelmaan ja tutkittava aihe on ajankohtainen. Myöskin haastattelusta saadut tiedot kulkevat käsi kädessä teoreettisten tietojen kanssa. Validiteettisesti tutkimus on hyvä, sillä teemahaastatteluun osallistuneet henkilöt työskentelevät tapahtuma-alalla ja kaksi heistä omistaa jopa oman tapahtumia tuottavan yrityksenkin. Teemat tukevat myös tutkimusongelmaa.

7.2 Tapahtuma-alan päivittäminen

Mielestäni tapahtuma-alan ja sillä toimivien järjestäjien tulisi jatkossa miettiä mitä tehdä, kun vastaavanlainen tai jokin muu lähikontaktit peruva -tilanne tulee. Pelkästään tämä ei ole yritysten ongelma, vaan myös valtion pitäisi miettiä, miten he voisivat auttaa ja tukea tapahtuma-alaa paremmin, jotta välttyään suurimmista yritysten konkurseista sekä ihmisten irtisanomisista ja lomauttamisista.

Tulevaisuutta ajatellen yritysten kannattaa ajatella virtuaalisia tapahtumia yhtenä tapahtumamuotonaan. Yritysten kannattaa ihan vain varmuuden vuoksi myös tehdä yrityksessä sisäisesti hyväksytty Mitä jos? -toimintasuunnitelma. Tässä kerrottaisiin suoraan mitä tehdään, jos tällainen tilanne tulisi uudelleen. Kun tilanne tulisi, ei tarvitsisi jäädä arpomaan mitä tehdään, vaan tiedettäisiin heti mille linjalle lähdetään. Mutta kuten haastattelussa huomattiin, pitää ottaa huomioon, että kaikilla ei ole resursseja tähän muutokseen ainaakaan vielä. Tärkeämpää nyt on saada talous elpymään.

Tässä vaiheessa pitäisi astua esiin valtio ja heidän tukensa. Heidän antaman tuen avulla yritykset voisivat kehittää toimintojaan ja päästä myös virtuaalitapahtumamarkkinoille. Totta kai yrityksen pitää itsekkin olla jo jotain tehnyt sen eteen, ettei pelkillä tuilla makseta virtuaalisiin tapahtumiin tarvittavia resursseja.

Hyvinä puolina virtuaalitapahtumat ovat tuoneet sen, että niitä on ollut paljon nopeampaa järjestää. Ei ole tarvinnut miettiä sijaintia, tarpeeksi suurta tapahtumatilaa, majoituksia osallistujille sekä ruokia. Tällä tavoin säästetään myös luontoa. Tosin haittapuolena on, että näitä palveluita tarjoavat yritykset häviävät, kun asiakaskuntaa ei heille ole niin paljon enää, koska tapahtumiin osallistuttaisiin etänä omalta koneelta.

Epävarmaa on myös ollut se, että mitä mieltä yleisö ja asiakaskunta ovat olleet virtuaalitapahtumista. Varsinkin tällaisena pandemia aikana virtuaaliset tapahtumat ovat saaneet suuren suosion, kun ei olla päästy esimerkiksi lempiartistien keikoille tai vaikka erilaisiin seminaareihin. Tulevaisuudessa tietyille virtuaalitapahtumamuodoille, kuten seminaareille, on varmasti kysyntää jatkossakin.

Positiivista tilanteesta on löytynyt se, että tapahtuma-ala näkee tulevaisuutensa hyvässä valossa ja että fyysisille tapahtumille, kuten festareille, konserteille ja messuille tulee olemaan suurta kysyntää heti kun rajoitukset niiden järjestämisen sallivat. Tapahtuma-ala ei ole kerennyt kuolla ihmisten keskuudessa, vaikka sillä saralla on ollut jo kahden vuoden ajan melko hiljaista.

Tilanne on varmasti ollut rankka jokaiselle yritykselle. Rokotuksia on jaettu ja koronapasseilla rajoitetaan rokottamattomien toimintaa toivoen, että virus saataisiin kuriin, jotta jokainen ala pääsisi elpymään.

7.3 Oma oppimiseni

Osallistuin alkuvuodesta 2021 opinnäytetyön infotilaisuuteen. Aihe minulla oli melko lailla jo selvillä, Covid-19 ja sen vaikutus tapahtuma-alaan. Infotilaisuudessa todettiin, että on vielä paljon aikaa alkaa kirjoittamaan työtä, kun itse työ tehtäisiin vasta syksyllä. Rauhassa vain tutkimaan lähteitä ja kirjallisuutta. Otin lauseen ehkä hieman liiankin tosissaan, sillä kesän jo loppuessa alkoi valkenemaan, että kohta sitä pitäisi olla opinnäytetyö jo kirjoitettuna. Opinnäytetyötä piti alkaa kirjoittamaan jo kesällä, mutta sainkin työpaikan, joten siirsin kirjoittamisen aloittamista vain myöhemmälle. Kun opinnot alkoivat elokuussa, iski totuus, että kiire alkaa pian tulemaan ja sivu per viikko -vauhti on aivan liian hidasta.

Aloin miettimään aiheen tarkempaa rajausta ohjaajani mainitessa asiasta. Covid-19 ja sen tuomat vaikeudet tapahtuma-alalle on erittäin ajankohtainen ja mielenkiintoinen aihe. Juteltuani työtovereideni kanssa, he vihjaisivat että voisin haastatella työtä varten heidän tuttujaan, jotka toimivat tapahtumajärjestäjinä. Tästä keksin rajauksen aiheelleni.

Syksy eteni ja niin eteni opinnäytetyönikin hitaasti mutta varmasti. Syyskuussa työpaikkani joutui lähtemään vanhoista tiloista ja jouduimme lomautukselle, koska uudet tilat ovat vieläkin kesken. Tämä oli minulle vain hyvä, koska sain enemmän aikaa kirjoittaa opinnäytetyötäni ja oikeasti keskittyä siihen ilman, että tuntuisi siltä, että elämässä ei olisi muuta kuin työt ja opinnäytetyö. Välillä saatoin pitää viikonkin taukoa, kun ei vain ajatus tuntunut kulkevan ja kirjoittaminen tuntui väkinäiseltä. Kuitenkin vähitellen siitä se vain kokoontui rauhassa kirjoittaen.

Sosiaalisessa mediassa opiskelutoverini julkaisivat päivityksiään omien opinnäytetöidensä vaiheista ja etenemisestä, ja siitä iski hieman paniikki huomattuani olevani jäljessä oman työni kanssa. Tämä tosin sai hieman tehoa minuun ja kirjoitukseni taas eteni.

Saatuani teoriaosuuden suunnilleen valmiiksi ja päästyäni haastatteluihin, iski minulle vihdoinkin tunne, että ehkä selviänkin tästä ja saankin työn vielä tämän vuoden puolella valmiiksi. Monta kertaa olin jo luovuttamassa, mutta onneksi sain tsempejä ja apuja tutuilta ja mieheltäni. Unettomat yöt ja hirveä stressi työstä hävisivät ja kirjoittaminen oli paljon rauhallisempaa, kun alkoi näkemään jo hieman loppua.

Viimeinen viikko opinnäytetyön kirjoittamisen kanssa oli hankalaa, sillä iski tunne, että ei ole enää mitään mistä kirjoittaa ja sivuja puuttuu vielä useita. Myöskin se, että kun tietää olevansa jo niin lähellä loppua, alkaa keskittyminen herpaantumaan. Saatuani kuitenkin pohdinnat ja arvioinnit kirjoitettua, pystyi huokaisemaan helpotuksesta, että prosessi on viimeistelyä vaille valmis.

Opinnäytetyön kirjoittaminen oli loppujen lopuksi opettava ja stressaava kokemus. Kuitenkin oli mielenkiintoista perehtyä eri aiheisiin, kuten Covid ja se, mitä oikeasti on kahden vuoden aikana tapahtunut sen seurauksena. Mielenkiintoista oli myös Sitowisen laatima laskelma siitä, kuinka paljon hiilidioksidipäästöjä olisi tullut, jos Lahden ympäristöpääkaupungin avajaisseminaari olisi järjestetty fyysisenä tapahtumana.

Haastattelut olivat myös silmiä avaavia. Oli vaikeaa kuunnella, kuinka jonkun yritys melkein tuhoutuu hänestä riippumattomista syistä. Yritys, jota on kymmeniä vuosia rakennettu ja uhrattu aikaa ja rahaa. Mutta niinhän se on, pienet ja köyhät yritykset kärsivät eniten. Suuremmilla se on vain pieni mutka ja haaste matkassa.

Olisin halunnut olla tehokkaampi tätä opinnäytetyötä tehdessä. Tajusin syksyn mittaan, kuinka paha tapa minulla on aina lykätä mitä tahansa ei niin mielekäästä ja stressaavaa tekemistä viime tippaan. Oli kyse ihan esseistä tai tenteistä. Nyt piti vain ottaa itseään niskasta kiinni ystäväni apuna, ja kirjoittaa työ.

Lopputunnelma prosessista oli kuitenkin melko positiivinen. Oli kivaa tehdä hieman erilaista työtä ja oikeasti haastaa itsensä kirjoittamaan jotain näin tutkivaa, tieteellistä ja suurta työtä. Vaikka monta kertaa olinkin jo luovuttamassa, olen ylpeä siitä että sain tämän kasattua ja luotua.

Lähteet

Brella s.a. Pricing. Luettavissa: <https://www.brella.io/pricing>. Luettu: 16.11.2021.

Capterra s.a. Webinar Systems Software. Luettavissa: https://www.capterra.com/sem-compare/webinar-software/?utm_source=ps-google&utm_medium=ppc&gclid=CjwKCAiAp8iMBhAqEiwAJb94z-NxT_1YP-KWGkXmI3xW0t7IOOqgworLtoEfc8OtyTY5Nb7wcbnj5bhocq0QAvD_BwE. Luettu: 16.11.2021.

Catani, J. 2017. Onnistunut yritystapahtuma: järjestäjän käsikirja. Alma Talent Oy. E-kirja. Luettu: 10.8.2021.

CNN 2021. Covid-19 Pandemic Timeline Fast Facts. Luettavissa: <https://edition.cnn.com/2021/08/09/health/covid-19-pandemic-timeline-fast-facts/index.html>. Luettu: 8.9.2021.

Cvent 2021. The Complete Guide To The Virtual Events in 2021. Luettavissa: <https://www.cvent.com/en/blog/events/virtual-events>. Luettu: 20.9.2021.

Duodemic Terveyskirjasto 2021. Koronavirus (SARS-CoV-2, COVID-19). Luettavissa: <https://www.terveyskirjasto.fi/dlk01257>. Luettu: 20.9.2021.

Etelä-Saimaa 2021. THL: Muuntunut koronavirus tarttuu herkemmin – Turvaväliä on pidettävä nyt yli kaksi metriä. Luettavissa: <https://www.esaimaa.fi/paikalliset/3770682>. Luettu: 20.9.2021.

Epic Games 2021. Rift Tour featuring Ariana Grande. Luettavissa: <https://www.epicgames.com/fortnite/en-US/rift-tour>. Luettu: 26.10.2021.

Helsingin Sanomat 2020. Yli 20 hengen yleisötilaisuudet kielletään kolmeksi viikoksi, uimahalleihin pääsyä rajataan – Tässä ovat uudet rajoitukset ja suositukset pääkaupunkiseudulla, nämä koskevat myös muuta Uuttamaata. Luettavissa: <https://www.hs.fi/kaupunki/art-2000007630631.html>. Luettu: 18.9.2021.

Helsinki 2021. Helsingissä voimassa olevat keskeiset suositukset ja rajoitukset. Luettavissa: <https://www.hel.fi/helsinki/korona-fi/koronaneuvonta/voimassa-olevat-suositukset-ja-rajoitukset#yleisotilaisuudet>. Luettu: 23.9.2021.

Huhtaniska, T. & Tirronen, J. 2019. Faktaa ja fiilistä tapahtumatuottajalle. Edita Publishing Oy. Helsinki. E-kirja. Luettu: 10.8.2021.

Iltalehti 2020a. Legendaarista Tapsan Tahdit -tapahtumaa ei järjestetä – katso kattava lista tapahtumista, jotka on peruttu tai siirretty. Luettavissa: <https://www.iltalehti.fi/kotimaa/a/f03c39e9-4d03-4756-ad8e-f986e91bd9be>. Luettu: 19.9.2021.

Iltalehti 2020b. Uudenmaan kokoontumisrajoitukset jatkuvat 10. tammikuuta asti – Avi kehottaa perumaan kaikki ei-pakolliset kokoontumiset. Luettavissa: <https://www.iltalehti.fi/koronavirus/a/58494c9e-f0a0-40d6-ae91-7bf2f70c2567>. Luettu: 17.9.2021.

Juhlasuunnittelu ilonasi s.a. Tapahtumien luokittelu. Luettavissa: <http://juhlasuunnitteluilonasi.fi/erilaiset-tapahtumatyypit/tapahtumien-luokittelu/>. Luettu: 31.8.2021.

Kainuun Sanomat 2020. Pitääkö tavallisen suomalaisen nyt tehdä jotain tartunnan torjumiseksi ja epidemian ehkäisemiseksi – asiantuntijat antavat vain yhden tärkeän vinkin. Luettavissa: <https://www.kainuusanomat.fi/artikkeli/pitaako-tavallisen-suomalaisen-nyt-tehda-jotain-tartunnan-torjumiseksi-ja-epidemian-ehkaisemiseksi-asiantuntijat-antavat-vain-yhden-tarkean-vinkin-176917325/>. Luettu: 24.9.2021.

Korhonen, H., Korkalainen, K., Pienmäki, T. & Rintala, S. 2015. Tapahtumajärjestäjän opas. Laurea-ammattikorkeakoulu. Luettavissa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-799-426-2>. Luettu: 31.8.2021.

Livestorm s.a. Simple pricing for any need. Luettavissa: https://livestorm.co/pricing?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=enbrand&utm_term=true&gclid=CjwKCAiAp8iMBhAqEi-wAJb94zzNzB0uFe1h432DhIr_rRvGrTwh1mCY3LJCvfA-RYN18x9mooCJixRoCa8EQAvD_BwE. Luettu: 16.11.2021.

Liveto 2020. Sopivan virtuaalitapahtuma-alustan valinta. Luettavissa: <https://blog.liveto.io/blog/sopivan-virtuaalitapahtuma-alustan-valinta>. Luettu: 7.9.2021.

MeltingSpot 2021. Virtual event vs physical event: how much? Luettavissa: <https://blog.meltingspot.io/virtual-event-vs-physical-event-how-much/>. Luettu: 16.11.2021.

Midnight Sun Film Festival 2020. Sodankylän elokuvajuhlat. Luettavissa: <https://msfilmfestival.fi/uutiset/sodankylan-elokuvajuhlat-muuttaa-muotoaan/>. Luettu: 20.9.2021.

Muukkonen, A. & Putkonen, E. 2020. Virtuaalimaailmassa tapahtuu: Käsikirja VR-tapahtuman tuotantoon. Metropolia Ammattikorkeakoulu. Helsinki 2020. Luettavissa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-328-269-8>. Luettu: 31.8.2021.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2021. Työryhmältä esitys yleisötilaisuuksien avaamiseksi, kun tautitilanne paranee. Luettavissa: <https://minedu.fi/-/tyoryhmalta-esitys-yleisotilaisuuksien-avaamiseksi-kun-tautitilanne-paranee>. Luettu: 20.9.2021.

Pitkäranta A. 2014. Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä. e-Oppi Oy. Jokioinen. E-kirja. Luettu: 8.10.2021.

Sitowise 2021. Virtuaalitapahtumien hiilijalanjälkeä selvitettiin. Luettu: <https://www.sitowise.com/fi/asiakastarinat/virtuaalitapahtumien-hiilijalanjalkea-selvitettiin>. Luettu: 31.8.2021.

SOOL s.a. Tapahtuman järjestäjän ABC. Luettavissa: <https://www.sool.fi/hyp/tapahtumat/>. Luettu: 10.8.2021.

Sosiaali- ja terveysministeriö 2021. Ravitsemisliikkeiden rajoituksia koskeva asetus annettu. Luettavissa: <https://stm.fi/-/ravitsemisliikkeiden-rajoituksia-koskeva-asetus-annettu>. Luettu: 20.9.2021.

Talouselämä 2020. Miksi hallitus veti rajan juuri 500 hengen tilaisuuksiin ja onko kyse kielloista vai suosituksista? Näin vastaa Sanna Marin. Luettavissa: <https://www.talouselama.fi/uutiset/miksi-hallitus-veti-rajan-juuri-500-hengen-tilaisuuksiin-ja-onko-kyse-kielloista-vai-suosituksista-nain-vastaa-sanna-marin/f0c14195-a8e0-479b-b5f1-ecd3fca85aa2>. Luettu: 15.9.2021.

Tapahtumatekijät s.a. Virtuaalitapahtuma. Luettavissa: <https://www.tapahtumatekijat.fi/fi/blog/virtuaalitapahtuma>. Luettu: 2.9.2021.

Tapahtumateollisuus ry 2020. Tapahtumateollisuuden toimialaraportti 2020 osa 1. Luettavissa: <https://www.tapahtumateollisuus.fi/wp-content/uploads/2020/07/Tapahtumateollisuuden-toimialaraportti-2020-osa-1.pdf>. Luettu: 23.10.2021.

Tapahtumateollisuus ry 2021. Mitä on Tapahtumateollisuus? Luettavissa: <https://www.tapahtumateollisuus.fi/mita-on-tapahtumateollisuus/>. Luettu: 31.8.2021.

TechCrunch 2021. Fortnite's Ariana Grande concert offers a taste of music in the metaverse. Luettavissa: https://techcrunch.com/2021/08/09/fortnite-ariana-grande-concert-metaverse/?guccounter=1&guce_referer=aHR0cHM6Ly93d3cuZ29vZ2xlLmNvbS8&guce_referer_sig=AQAAIDVB2DeLnLVIF7cZbLvOmKkGEpW4wtVbJyg5bZY2R6jL4ZIE3aRO7aeitEp-B89yxCqOTju3cjk4Mier4PfsGmAtR-Voij51QPIOuGFL03GgGkgmSraQEaw8D4lz3W3Jva5c5XwFDi_oQ-bSYpCMdyJKmx2zkRy_bCaZx9MG16_. Luettu: 26.10.2021.

THL 2020. Oireet ja hoito – koronavirus. Luettavissa: <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/oireet-ja-hoito-koronavirus>. Luettu: 8.9.2021.

THL 2021. Tilannekatsaus koronaviruksesta. Luettavissa: <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/tilannekatsaus-koronaviruksesta#tilanne>. Luettu: 22.9.2021.

Tuomi J. & Sarajärvi A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Tammi. Helsinki. E-kirja. Luettu: 8.10.2021.

Turun Sanomat 2020. Analyysi: Suomen sairaaloissa ollaan pian totisen paikan edessä – Koronapotilaiden tehohoitopaikat uhkaavat loppua kesken. Luettavissa: <https://www.ts.fi/uutiset/kotimaa/4900462/Analyysi+Suomen+sairaloissa+ollaan+pian+totisen+paikan+edessa++Koronapotilaiden+tehohoitopaikat+uhkaavat+loppua+kesken>. Luettu: 15.9.2021.

Valtioneuvosto 2020a. Ravintolat sulkeutuvat koko maassa perjantaina puolen yön aikaan koronavirusepidemian vuoksi. Luettavissa: <https://valtioneuvosto.fi/-/1410877/ravintolat-sulkeutuvat-koko-maassa-perjantaina-puolen-yon-aikaan-koronavirusepidemian-vuoksi>. Luettu: 20.9.2021.

Valtioneuvosto 2020b. Hallitus linjasi suunnitelmasta koronakriisin hallinnan hybridistrategiaksi ja rajoitusten vaiheittaisesta purkamisesta. Luettavissa: <https://valtioneuvosto.fi/-/10616/hallitus-linjasi-suunnitelmasta-koronakriisin-hallinnan-hybridistrategiaksi-ja-rajoitusten-vaiheittaisesta-purkamisesta>. Luettu: 20.9.2021.

WebinarGeek s.a. All-in-one webinar marketing platform. Luettavissa: <https://www.webinargeek.com/pricing>. Luettu: 16.11.2021.

WHO 2021. WHO Coronavirus (COVID-19) Dashboard. Luettavissa: <https://covid19.who.int/>. Luettu: 20.9.2021.

Yle Uutiset 2020a. Näin Suomen ensimmäinen koronavirus varmistui – Tämä tapauksesta tiedetään. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-11183390>. Luettu: 8.9.2021.

Yle Uutiset 2020b. Hallitus päätti pitkästä listasta toimia koronaviruksen torjumiseksi – lue tästä kaikki hallituksen päätökset. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-11260395>. Luettu: 17.9.2021.

Yle Uutiset 2020c. Rajat Uudenmaan ja sen naapurimaakuntien välillä suljettiin perjantaina. Niin ei ole koskaan aikaisemmin tehty. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-11280477>. Luettu: 17.9.2021.

Yle Uutiset 2020d. Yli 500 hengen yleisötapahtumat nyt sallittuja ulkona, mutta kolmella ehdolla – lue, mitkä koronasta johtuvat rajoitukset ja suositukset yhä voimassa. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-11425159>. Luettu: 20.9.2021.

Yle Uutiset 2020e. Hallitus: Leviämisvaiheessa suositellaan yleisötilaisuuksien kieltämistä, yksityistilaisuuksien rajaamista ja aikuisten ryhmäharrastusten keskeytystä. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-11596488>. Luettu: 17.9.2021.

Yle Uutiset 2021a. Hallitus on todennut poikkeusolot, ravintolasulkua koskeva esitys eduskuntaan – Marin pyytää anteeksi viranomaisten tulkintaerojen aiheuttamaa epävarmuutta. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-11814808>. Luettu: 20.9.2021.

Yle Uutiset 2021b. Ministeri Krista Kiuru: Hallitus tähtää vapaampaan elämään jo kesäkuussa ja muuttaa siksi rokotusjärjestystä. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-11887483>. Luettu: 25.9.2021.

Liitteet

Liite 1. Haastattelukysymykset

1. Sukupuoli
2. Kuinka kauan olet ollut tapahtuma-alalla?
3. Miten koet koronan vaikuttaneen yrityksesi toimintaan?
4. Oletko joutunut muuttamaan jotain yrityksesi toiminnassa näin korona-aikana?
 - a. Ovatko jotkut muutokset mahdollisesti pysyviä?
 - b. Oletko joutunut lomauttamaan/irtisanomaan väkeä?
 - c. Oletko joutunut palkkaamaan eri osaamisalueen ihmisiä (esim. IT-henkilöstöä virtuaalitapahtumia varten)?
5. Mitkä ovat olleet suurimmat haasteet yrityksellesi näin korona-aikana?
6. Oletko ollut aikaisemmin mukana järjestämässä virtuaalitapahtumaa?
7. Miten olet kokenut tapahtumien siirtymisen virtuaalisiksi näin poikkeusaikana sekä mahdollisesti myös tulevaisuudessa?
 - a. Entä sen vaikutukset tapahtuma-alaan?
8. Onko mielestäsi alaa edes mahdollista siirtää virtuaaliseksi ja miten se vaikuttaisi työnkuvaasi?
9. Kuinka koet Covid-19-viruksen vaikuttaneen tapahtuma-alaan?
 - a. Onko kenties tullut jotain pysyviä muutoksia?
10. Luuletko fyysisten tapahtumien kysynnän laskevan ja virtuaalisten nousevan tulevaisuudessa vai miten näet alan tulevaisuudenkuvan koronan jälkeen?